THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON 25, D. C.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
PUBLISHED BY
THE LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY
4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29, ILL.
TELEPHONE LUDLOW 5-9500
LEADING DAILY FOR OVER A MILLION LITHUANIANS
50TH ANNIVERSARY

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
LIETUVIŲ KATALIKŲ SPAUDOS DRAUGIJOS
LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
SU ŠEŠTADIENINIU MOKSLO, LITERATŪROS
IR MENO PRIEDU
DRAUGAS ĮSTEIGTAS 1909 M.
50-TIEJI METAI

Nr. 241 | Price 7 cents | TREČIADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 14, 1959 | Kaina 7 centai | VOL. XLIII

AMERIKA PALEIDO SATELITĄ EXPLORER VII

Įdomus ginčas Skandinavijoje, kuris liečia ir Pabaltijo valstybes

Pabaltijo draugas atšauktas iš Jungtinių Tautų delegacijos. Švedų ministerio pirmininko pasiaiškinimas. Reakcija Danijoj. Min. Undenas ir Pabaltijo kraštai

Švedijos užsienio reikalų ministeris Undenas atšaukė konservatorių vadą Hjalmarsson iš švedų delegacijos Jungtinėse Tautose. Tai tas pats politikas, kuris kartu su liberalų vadu prof. Ohlinu ir eile kitų žymių asmenų vykdė smarkią akciją prieš Chruščevo pakvietimą.

Hjalmarsson buvo vienas iš vadovų vadinamo Stockholmo komiteto, kuris Chruščevo atvykimo į Švediją metu planavo didžiules demonstracijas už Pabaltijo tautų laisvę,, prieš sovietinę priespaudą. Chruščevas akivaizdoje pasireiškiančio „nedraugiškumo" nuo vizito į Skandinaviją susilaikė. Švedų vyriausybė, bijodama, kad Hjalmarssono dalyvavimas švedų delegacijoje Jungtinėse Tautose — ypač dabartinėje sesijoje, kada joje numatė dalyvauti ir dalyvavo pats Chruščevas — gali privesti prie kokių nors netikėtumų diskusijose, atšaukė Hjalmarssoną dar prieš tos sesijos pradžią.

Kaip pranešama iš Skandinavijos, tasai švedų vyriausybės žygis plačioje visuomenėje laikomas nepopuliariu. Jei iš vienos pusės ir suprantamas švedų vyriausybės susirūpinimas išlaikyti „neutralumo liniją", tai iš kitos pusės stebimasi, kad Stockholmo vyriausybė parodė tokį didelį jautrumą.

Kaip vyriausybė aiškinasi

Iš kitos pusės švedų ministeris pirmininkas Erlander masiniame socialdemokratų mitinge Stockholme gynė švedų neutralumo politiką. Esą, konservatoriai, Hjalmarssono vadovaujami, nori priversti švedų vyriausybę keisti užsienio politikos kursą. Hjalmarssonas metai iš metų vei kiąs tokia kryptimi, kuri nėra suderinama su nepriklausoma užsienio politika. Konfliktas liečiąs ne tik Chruščevo vizitą, bet ir pačius švedų užsienio politikos pagrindus, Hjalmarssonas, be to, pavasarį švedų parlamentui pasiūlęs, kad Švedija pirktų iš užsienio lėktuvus ir raketas su atominių spragmenų įrengimais. Tai būtų reiškę, kad Švedija jungiasi į vieną iš stambiųjų karinių blokų. Konservatorių priekaištai prieš užsienio reikalų ministerį Undeną — kad jis perdaug pataikaująs Sovietų Sąjungai — esą be pagrindo. Kaip tik Undenas griežtai esąs pasisakęs už Baltijos jūros erdvės laisvę ir už tai buvęs net opozicijos pagirtas.

Netikėtai aštri reakcija Danijoje

Hjalmarssono atšaukimas iš JT delegacijos iššaukė tam tikrą reakciją ir Danijoje. „Dagens Nyheter" praneša iš Kopenhagos, kad Danijos delegacijos JT-se narys Gotschalck - Hansen užtarė Hjalmarssoną ir paskelbė nebendradarbiausiąs su „vienpusiškai" sudaryta švedų delegacija. Tam nusistatymui pritarė ir kiti danų delegacijos nariai, taip, kad Danijos delegacija to konflikto pasėkoje nuo šiol nebedalyvaus nė bendrose „Šiaurės kraštų komiteto New Yorke posėdžiuose. Danų nuomone, esą pagrindo susirūpinimui, kad naujos sudėties švedų delegacija Jungtinėse Tautose Rytų — Vakarų santykių klausimuose laikysis perdaug nuolaidžios ir svyruojančios politikos.

Kaip praneša „NZZ" iš Stockholmo, švedų užsienio politikos klausimai suvaidins svarbų vaidmenį ir būsimuose švedų parlamento rinkimuose (1960 m.). Ir mums paabltiečiams įdomu, kaip ateityje rutuliosis švedų užsienio politika — ar ikišiolinio neutralumo stiprinimo, ar didesnio priartėjimo prie Vakarų linkme. Švedų visuomenėje abi srovės yra stiprios. Ateitis parodys, kuri iš jų paims viršų.

Užs. reik. ministeris Undenas ir Pabaltijo likimas

„Eltos Informacijų" Skandinavijos korespondento pranešimu, švedų delegacijos nario Hjalmarssono atšaukimas iš J. Tautų delegacijos vis dar yra viešai diskutuojamas. Patsai Hjalmarssonas šiomis dienomis Stockholme pasakė kalbą, kurioje jis ryžtingai pareiškė: „Mes nė nemanome atsisakyti savo teisės laisvai reikšti savo nusistatymą (Chruščevo, Švedijos laikysenos ir Pabaltijo klausimais)". Būdingas ir švedų liberalų organo „Dagens Nyheter" vyr. redaktoriaus, Herbert Tingsten, pasisakymas. Jis pastebėjo: „Kaip nuostabiai pasikeitė šio vyro (užs. reik. ministerio Undeno) laikysena. Kol jis dar buvo parlamento narys, tol jis ištardavo labai aštrius žodžius prieš sovietinę okupaciją Pabaltijo kraštuose, o dabar, būdamas užsienio reikalų ministeriu, jis lyg pataria anoms tautoms kantriai laikytis rusiškoje bendruomenėje". „Eltos Informacijų" Skandinavijos bendradarbio įdomus pranešimas vaizdžiai paaiškina ne tik vieno Švedijos užs. reik. ministerio laikyseną Pabaltijo klausimais. Ir kituose kraštuose pastebimi tokie reiškiniai, kad žymūs politikai blaiviai ir teisingai įvertina Pabaltijo tautų likimą, kai jie kalba kaip laisvi politikai. Bet kai kalba valstybinių pareigų rėmuose, taikstosi pirmoje eilėje prie savo krašto valstybinių reikalų ir tuomet kartais nutylimi pavergtųjų tautų reikalai. Mes nė nemanome, kad, atšaukdamas Pabaltijo tautų dragą Hjalmarssoną iš JT delegacijos, ministeris Undenas pabaltiečiams norėjo padaryti nuoskaudų. Jis, matomai, tik bijojo, kad Chruščevo nedraugas Hjalmarssonas Jungtinėse Tautose New Yorke Chruščevo vizito metu Švedijos vardu nepasireikštų tokioje formoje, kuri neatitiktų diplomatinei ir neutralei oficialios Švedijos laikysenai. Mes pabaltiečiai apgailime tą incidentą. Reiškiame padėką ir pagarbą ryžtingai Hjalmarssono laikysenai, bet kartu reiškiame įsitikinimą, kad Švedijos užs. reikalų ministeris Undenas savo dispozicijomis Švedijos delegacijos Jungtinėse Tautose klausimu neturėjo tikslo paaukoti Pabaltijo tautas diplomatiniam etiketui.

(Elta)

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėje šiandien — dalinai apsiniaukę, šilčiau, apie 60 laipsnių: rytoj — dalinai apsiniaukę, šilčiau.

Popiežiaus Jono XXIII sveikinimas Draugui

Stasys Pieža, Chicago American religinio skyriaus redaktorius, šiuo metu lankosi Romoje. Jisai, siųsdamas iš Amžinojo miesto savo asmeniškus sveikinimus Draugo redakcijai, laiške pabrėžia, kad *Draugo redakciją ir skaitytojus sveikina ir laimina popiežius Jonas XXIII-sis.*

Mūsų artimas bendradarbis ir Lietuvių Katalikų Spaudos draugijos, kuri leidžia mūsų dienraštį, direktorius, Stasys Pieža, buvo priimtas popiežiaus audiencijoje. Taip pat jis dalyvavo ir Amerikos Katalikų kolegijos Romoje šimtmečio sukakties minėjimo iškilmėse, kurias savo atsilankymu pagerbė Jo Šventenybė.

Raudonieji užėmė Indijos postą

CALCUTTA, Indija. — The Hindustan Stanard vakar pranešė, kad komunistinės Kinijos kariniai daliniai užėmė antrąjį karinį postą šiauriniame Indijos pasienyje.

Iš Shillong pranešama, kad raudonųjų kareiviai užėmė Khinzemano postą Kameng apylinkėje.

Khinzemanas yra netoli Tawant, pasienio miesto, per kurį Dalai Lama pabėgo iš Tibeto.

Perspėta Manila

MANILA. — Žvalgyba vakar informavo Pilipinų vyriausybę, kad garsi Mafia kriminalinė organizacija veda didelį šmugelį ir pristato daug ginklų į Manilą.

Amerikiečių vizitas

TAMPA, Fla. — Šešiolika vidurio Floridos verslininkų ir profesionalų sekantį penktadienį išvyksta į Sovietų Sąjungą mėnesiui vizito.

Apšaudė Quemoy

TAIPEI, Formoza. — Komunistų pajūrio artilerija vakar paleido 40 šūvių per 47 minutes į Quemoy salas. Tai pranešė tautinės Kinijos gynybos ministerija.

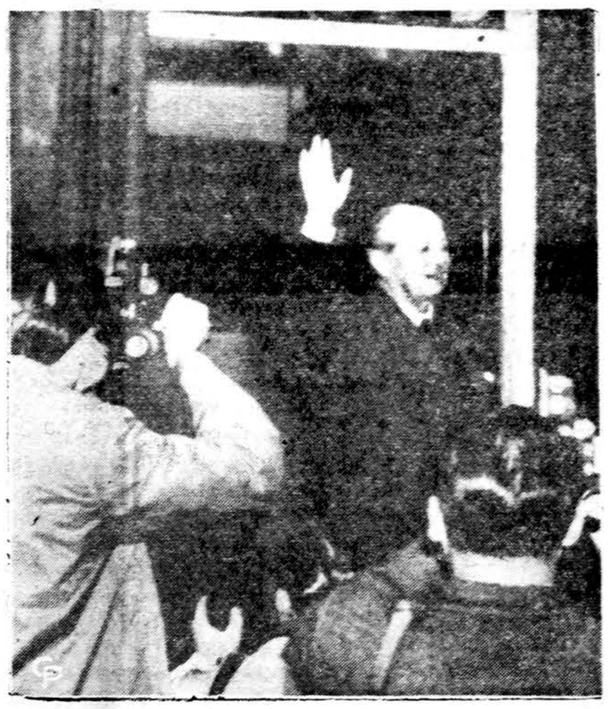

Grįžo prie darbo — Šypsodamasis ir mosikuodamas fotografams, Britanijos ministeris pirmininkas Macmillanas sustojo prie 10 Downing gatv. durų. Jis eina pirmą kartą po laimėjimų rinkimuose praėjusią savaitę susitikti su savo ministeriais. Macmillanas išsitaręs, kad Rytų-Vakarų viršūnių konferencija būsianti lapkričio ar gruodžio viduryje. (UPI)

Perspėjimas dėl naujų raudonųjų riaušių Lotynų Amerikoje

Senato vidaus saugumo grupė praneša apie sąmokslus

WASHINGTONAS. — Senato vidaus saugumo pakomisija užvakar perspėjo apie būsimuosius komunistų priešamerikinius kurstytmus Lotynų Amerikoje. Sovietų diktatoriui Chruščevui bešaukiant baigti šaltojo karo įtempimą, Maskva ruošia didesnį minių sukurstymą ir daug platesnius išsišokimus, negu įvyko Kolumbijoje, Venecueloje ir Bolivijoje, anot šios pakomisijos pranešimo.

Kremlius yra paskyręs Kinijos komunistus patarėjais ir instruktoriais Pietų Amerikos komunistams. Jungtinių Amerikos Valstybių komunistų partija irgi ten yra pasiuntusi daug organizatorių išprovokuoti minių įtužimą ir demonstracijas prieš „amerikiečių imperializmą".

Iš Lotynų Amerikos komunistų partijų dvylika vadų tarėsi Peipinge su Kinijos komunistų vadu Mao Tse - tung. Kinijos komunistų radijas nekartą yra gyręs Fidel Castro perversmą Kuboje, kaip „pergalę, nuvertusią proamerikinę despotišką valdžią".

Pakomisijos pranešimas, paruoštas tyrinėjimų direktoriaus Benjamin Mandel, priėjo šių išvadų:

1. Sovietų užsienio politika padarė pažangą kai kuriuose Lotynų Amerikos kraštuose dėka komunistų partijų, kontroliuojančių nežymią balsų mažumą.

2. Gaujų veikla, taikoma prieš JAV valdžią, nuosavybę ir personalą, nurodo JAV atstovų tuose kraštuose nepasiruošimą, nepaisant duotų perspėjimų.

3. Užsieniui pagalba, kad ir dosniai teikta, nesudarė pakankamą atramą komunistų įkvėptai priešamerikinei veiklai.

4. Komunistai veikia užkulisuose, pasinaudodami ignorantais ir karšto būdo jaunamečiais studentais ir beraščiais.

5. Komunistų praktika yra panaudoti nekarinių ginklų, pvz. akmenų, lazdų, naftos, kerosino ir namie gamintų bombų.

6. Riaušėms pasiruošiama iš anksto susirinkimais, brošiūromis, plakatais, radijo transliacijomis, spaudoje straipsniais, paveikslais ir net pasikėsinimais.

7. Komunistai panaudoja savo turimą darbininkų unijose kontrolę, sustiprinti minių veiklą.

8. Komunistai parenka strateginius taikinius, pvz. policijos nuovadas, radijo stotis, Amerikos ambasadas, ir kitas Amerikos agentūras.

Pakomisijos raportas apžvelgė ir analizavo priešamerikines riaušes Pietų Amerikoj nuo 1948 metų iki kovo 1959 metų, inimant ir demonstracijas Venecueloje prieš viceprezidentą Nixoną.

Buvęs komunistų agentas Lotynų Amerikoje Joseph Kornfeder liudijo, jog Chruščevo teigimas apie nesikišimą į Lotynų Amerikos reikalus esąs neteisingas. Kornfeder irgi pateikė komitetui dokumentų, remiančių jo tvirtinimą, kad Castro perversmas Kuboje buvo remiamas ne vien Kubos komunistų partijos, bet ir pačios Maskvos ir kitų visame pasaulyje komunistinių organizacijų.

Vienuolikos JAV dingusių lakūnų likimas

Sovietai nieko nesako apie vienuolikos JAV lakūnų likimą

WASHINGTONAS. — Sovietų Sąjunga užvakar dar kartą pranešė Jungtinėms Amerikos Valstybėms, kad nesuradusi naujesnių žinių apie likimą vienuolikos amerikiečių lakūnų, kurių C-130 transportinis lėktuvas buvo 1958 m. rugsėjo 12 d. rusų numuštas virš sovietų Armenijos.

Šeši iš 17-kos vyrų įgulos žuvo ir jų kūnai buvo grąžinti į Ameriką ir palaidoti Arlington kapinėse. Grąžinę šešis amerikiečių lakūnų lavonus, sovietai tada pareiškė, jog jie nieko nežiną apie vienuolikos JAV lakūnų likimą.

Sovietų ambasados Washingtone patarėjas M. Smirnovsky apie tai pranešė trumpame pasimatyme su Robert Murphy, valstybės vicesekretorium.

Praėjusį vasario mėnesį valstybės departamentas buvo išleidęs nuorašą iš juostelės, pagavusios sovietų lakūnų per radiją pasikalbėjimus puolant neginkluotą JAV lėktuvą. Jau daugiau kaip vieneri metai bandoma sužinoti dingusių lakūnų likimą.

Sustabdys skridimą

LONDONAS. — Rusijos oro linija pirmadienį pranešė, jog jos TU-104 sprausminiai keleiviniai lėktuvai neskraidys Maskva — Londonas keliu žiemos metu. Oro linijos pareigūnas pranešė, kad sprausminiai sunaudoja perdaug kuro ir negali ilgai skrajoti virš aerodromo, jei ten siaučia miglos.

KALENDORIUS

Spalio 14 d.: šv. Kalikstas, Mindaugas, Gendrė.

Saulė teka 7:02, leidžiasi 6:13.

Satelitas tyrinės mirtingus spinduliavimo juostos sluoksnius

JAV paleis satelitą aplink mėnulį

CAPE CANAVERAL, Fla. — Jungtinės Amerikos Valstybės vakar iš Cape Canaveral, Fla., paleido satelitą Explorer VII, kuris nuskriejo į tolimąją erdvę ir pateko į orbitą aplink žemę.

Naujas satelitas Explorer VII, iššautas 60 tonų raketos Juno II, yra 91½ svaro. Šis žemės satelitas vadinamas „virtuvės sinku", kadangi jame yra daug įvairių instrumentų tirti orą, radiaciją ir kitus reiškinius.

Explorer VII dar vadinamas giroskopiniu (giroskopas yra prietaisas su laisva ašim, visada išlaikąs pusiausvyrą; vartojamas vieton magnetinio kompaso ir laivų pusiausvyrai palaikyti).

Septyni įrankiai yra giroskopiniame satelite. Jis toliausiai nuo žemės nuskris 700 mylių ir arčiausiai žemės bus 350 mylių. Naujo satelito pirmaeilis tikslas: ištirti žemesnius mirtingus spinduliavimo juostos sluoksnius, kurie prasideda apie 480 mylių virš žemės. Mokslininkai tikisi nustatyti, ar šis spinduliavimas sulaikys žmogaus pirmąjį bandymą nuskristi į mėnulį. Tai yra gyvybinė informacija Mercury projektui, kuriuo Amerika bandys dvejų metų laikotarpyje išsiųsti žmogų į tolimąsias erdves.

Jungtinės Amerikos Valstybės sekantį mėnesį bandys paleisti raketą aplink mėnulį.

Nixonas pirmauja

WASHINGTONAS. — Dabartiniai duomenys rodą, kad respublikonai 1960 metais nominuos viceprezidentą Nixoną į prezidento postą. „Šiaudiniuose balsavimuose" Nixonas yra pralenkęs New Yorko gubernatorių Rockefellerį.

Meksikos elektra

MEXICO CITY. — Su užsienio paskolomis Meksika tikisi padvigubinti savo elektros jėgą per sekančius penkerius metus. Dabartinis pajėgumas yra keturi bilijonai kilovatų.

Krenta brazilų kruzeiras

RIO DE JANEIRO, Brazilija. —Kruzeiras galvotrūkčiais krenta, o doleris kone raketos greičiu kyla. Jau už dolerį mokama 173 kruzeirai.

Gaminių kainos beveik kasdien kyla. Pagrindinio kasdieninio brazilų maisto — tamsių pupelių visą mėnesį nė su žiburiu negalima buvo rasti. Dabar jau atsirado rinkoje šiek tiek užsieninių pupelių, bet ne tokių, prie kurių brazilų viduriai yra pripratę; be to, kaina dviguba. Vietiniai raudonieji (Maskvos pakalikai) stebisi, kaip lig šiol dar brazilų liaudis nesukyla, nors jie ir kursto.

◆ *Aleksandrija miestas.* Aleksandrija miestas, Egipte, buvo įkurtas 332 metais prieš Kristų Aleksandro Didžiojo.

Planas nedarbui sumažinti

OTTAWA. — Kanadoje nedarbui sumažinti ruošiamas naujas planas. J. G. Bisson, nedarbo apdraudos komisijos pirmininkas, pastebėjo, kad šalia nemažo skaičiaus bedarbių vis būna stoka darbininkų kai kuriose pramonės šakose. Pvz. rugpiūčio mėnesį buvo 270,000 bedarbių ir 31,250 laisvų vietų. Ir tai dėl to, kad joms reikia turėti specialų pasiruošimą.

Pagal naują planą būsią ruošiami 5 mėnesių žiemos kursai įvairioms specialybėms. Iš kursų darbininkai galės eiti į atitinkamas įmones atlikti praktikos. Apmokymo metu darbininkui bus mokama bedarbio pašalpa.

NAUJAUSIOS ŽINIOS

— *Prezidentas Eisenhoweris* vakar nuskrido lėktuvu į Abilene, Kas., savo gimtinę, dalyvauti ten Eisenhowerio knygyno pamatų prakasimo iškilmėse. Ten bus patalpinti visi prezidento Eisenhowerio raštai, kai jis 1961 metų sausio mėn. paliks Baltuosius Rūmus. Prezidentas Eisensoweris, pasakytoje Abilene kalboje, pasiūlė, kad sutaupyti pinigai nuo nusiginklavimo plano (jei pavyks Rytams — Vakarams nusiginkluoti) greitai būtų skirti pačiai tarptautinei programai pagelbėti mažiau išsivysčiusioms tautoms. Jis mano, kad tai geriausias būdas pasiekti taiką.

— *Lenkijos komunistų partijos vadas Gomulka* užvakar pareiškė baigusiems karinę akademiją, jog vakarų Vokietija esanti Lenkijos didžiausias priešas. „Mes palaikome karinę jėgą ne agresijai, bet atmušti mūsų priešų užpuolimą",—pasakė jis. „Šis priešas gyvas ir yra veiklus. Vakarų Vokietijos imperialistai ir siekią revanšo net neslepia savo tikslų".

— *Jungtinių Tautų generalinė asamblėja* 43 balsais (prieš 11) nutarė svarstyti tibetiečių klausimą, įskaitant Kinijos komunistų žiaurumus Tibete ir jo senovinės kultūros naikinimą. 43 kraštai buvo už Tibeto klausimo svarstymą, o vienuolika valstybių: 9 atstovaujančios sovietų bloką — plius Jugoslavija ir Indonezija — balsavo prieš; 25 susilaikė.

— *Jungtinės Amerikos Valstybės* ir toliau spaus sovietus, kad sužinotų apie vienuolika dingusių amerikiečių, nors Maskva pakartotinai sako nieko nežinanti apie jų likimą.

— *Venecuelos vyriausybė* areštavo 40 nuverstojo diktatoriaus Perez Jimenez šalininkų, kurie sąmokslavę nužudyti prezidentą Betancourt ir tris kitus pareigūnus.

— *New Yorko gubernatorius Rockefelleris* buvo šaltas prezidento susitikimui su sovietų diktatorium Chruščevui.

— *Britanijos premjeras Macmillanas* ketina padaryti ministerių pakeitimus, bet nedidelius. Tai esą įžanga į Rytų — Vakarų viršūnių konferenciją.

SKAUTYBĖS VĖLIAS

Redaguoja: SKTN. P. NEDZINSKAS IR FIL. K. JEČIUS
Adresas: P. Nedzinskas, 2532 W. 46 Place, Chicago 32, Ill.

ĮSPŪDINGA ŠVENTĖ CICEROJE

Spalio 3 d. Ciceroje Šv. Antano parapijos salėje įvyko "Birutės" ir "Mindaugo" draugovių dešimtmečio minėjimas ir vėliavų pašventinimas. Vėliavas pašventino kun. P. Patlaba ir priminė pareigą skautams-ėms sek ti vėliavoje įrašytus šūkius.

Birutės draugovės mecenatas ir kūmas buvo Antanas B. Petkus, žinomas laidotuvių direktorius, o kūma Aldona Šulaitienė.

Mindaugo draugovės mecenatais buvo patys tėvai. Kūma A. Žukauskienė, kūmas Stepas Pau lauskas. Puošnios vėliavos, laikomos tautiniais drabužiais pasidabinusių kūmų, nemažas skai čius uniformuotų skaučių ir skautų lietuviškais motyvais dekoruotoj bažnyčioj maloniai nuteikė ten esančių lietuvių širdis.

Iškilminga sueiga

Skautams ir skautėms išsirikiavus ir įnešus vėliavas, draugininkė ps. A. Baukienė padarė maždaug tokio turinio pranešimą:

— Prieš dešimtį metų, suvažiavus lietuviams tremtiniams į Cicero, tuojau pat buvo įsteigtas skaučių vienetas, vėliau išaugęs į Kunigaikštienės Birutės skaučių draugovę, kuriai per metų eilę vadovavo šios draugininkės: v. s. Z. Juškevičienė, sklt. Juškevičiūtė-Variakojienė, ps. R. Smolinskienė, akad. sk. R. Kliorytė-Bartuškienė, paskl. J. Ramanauskaitė, s. J. Bobinienė ir ps. A. Baukienė. Visos šios vadovės įdėjo daug širdies, parodė didelį pasišventimą kilniame vadovavimo darbe. Prie jų taip pat prisidėjo savo darbu ir nuoširdžiais patarimais v. s. O. Zailskienė ir s. A. Kliorienė. Neįmanoma išskaičiuoti kiek kartų skautės dalyvavo BALF rinkliavoj ir talkininkavo kitoms organizacijoms. Taip pat pačios surengė nemaža vakarų ir minėjimų, išsiuntė nemažą skaičių siuntinių. Daug kartų stovyklavo, kur skambėjo lietuviškos dainos ir giesmės.

Kad draugovė augo ir stiprėjo, didelė padėka ir pagarba priklauso ir skaučių tėvų komitetams, tėveliams ir rėmėjams. Malonu paminėti buvusius ir esamus tėvų komiteto pirmininkus, narius ir daug daug prisidėjusių kitų asmenų, kaip p. p. Jovaišai, Strikaitienė, Daukšienė, Radžiai, Suvaizdžiai, Pupeliai, Šulaičiai, Žukauskai, Grigalauskai, Krištopaičiai, Paulauskai, Bigeliai ir daugelis kitų.

Didelė padėka priklauso prel. I. Albavičiui už patalpas sueigoms ir už visokeriopą paramą. Ypatingai yra džiugu, kad skautiška veikla domisi ir seniau čia gyvenantieji lietuviai. Štai Antanas Petkus taip pamilo lietuvišką jaunimą, kad net padovanojo draugovei šią gražiąją vėliavą. Draugininkė perskaitė meniškai išpuoštą vėliavų pašventinimo aktą. Sekė vėliavų įteikimas.

Kūma Šulaitienė, uždėdama ant vėliavos krikšto marškinėlius — tautinę juostą, pasidžiau gė skaučių nuveiktais darbais ir palinkėjo šia nauja vėliava antrąjį dešimtmetį nužymėti dar gražesniais darbais. "Nors aš ir nesu matęs Lietuvos, bet myliu savo tėvų kraštą ir lietuvius ir tai meilei įrodyti aukoju Jums šią vėliavą. Būkite geros lietuvaitės ir geros šio krašto pilietės", šiuos žodžius sakydamas, A. Petkus vėliavą įteikė Aušros Vartų tuntininkei s. J. Bobinienei. Ji, vėliava priimdama ir ją perduodama draugininkei susijaudinusi prabilo:

"Įžiebę Vilniaus kalvose,
Skautybės ugnį širdyse,
Vis neškit vėliavą aukštai,
Nors ir toli mūsų namai!"

Draugininkė Baukienė, atsisukusi į savo vadovaujamas seses, motiniškai pastebėjo:

"Vėliava yra tikėjimo, meilės, kovos, laisvės simbolis. Savo vėliavas turi bažnyčios, tautos, valstybės, orgainzacijos. Lietuvė moteris, mergaitė nuo neatmenamų laikų yra karžygė, kovotoja. Todėl, mielos sesės, mums ši vėliava tebūnie mūsų lietuviškų ir skautiškų siekimų kelrodžiu. Mylėdamos tėvynę, kiekvienu atveju turime įrodyti pasauliui, kad mes, kaip lietuvių tauta, egzistuojame. Mūsų šventa pareiga perduoti jaunesniosioms kartoms tą meilę ir nenumaldomą troškimą kovoti dėl mūsų mylimo krašto laisvės!"

Draugovei priėmus vėliavą, ma žosios paukštytės sutartinai sušuko:

— Kas Gedimino seną pilį saugos? — Skautės, — kalne kas vėliavą pakels ir kas nuleis?

Vyr. skautės ir skautininkės, — Jei mes negrįšim žemėn, kur užaugom po atodūsiais, kaip Ne munas giliais (sekant B. Brazdžionį).

Įspūdingai buvo įteikta ir Min daugo skautų draugovei vėliava.

Sveikinimai

Nuoširdžiai žodžiu skautes ir skautus sveikino parapijos kle bonas prel. I. Albavičius, Vid. Raj. vadeivė dr. J. Aglinskienė, Vid. Raj. vadeiva ps. V. Vijeikis, buv. vyr. skautin. O. Zailskienė, L. B. pirmininkas A. Zails kas, Kernavės skaučių tunto viena skiltis, svečias amerikietis skautininkas. Raštu sveikino v. s. Z. Juškevičienė, Skautams Remti Draugijos pirmininkas dr. S. Biežis, dr. M. ir S. Budriai.

Lauželis

Skautės ir skautai jaunatviškoj nuotaikoj padainavo liaudies ir skautiškas dainas. Paukš tytės-skruzdėlytės inscenizavo "Ant kalno karklai siūbavo", Voverių skiltis — "Ant kalno malūnas" ir Gulbių skiltis — "Nauja mada atėjo". Broliai pasirodė su gražiu patriotiniu montažu. Laužą nuotaikingai pravedė s. J. Bobinienė. Prie laužo programos prisidėjo ir ps. E. Narnikienė, atvykusi su gražiu skaučių būreliu.

Pobūvis

Po laužo vyko pasilinksminimas prie geros muzikos, gardaus bufeto ir turtingos loterijos. O Bruno šoto vadovaujamas tautinių šokių būrelis "Žilvitis" pašokęs keletą šokių, sa lės viduryje, užkrėtė mus buvusių vakaruškų nuotaika.

Dalyvavusi

KERNAVĖS TUNTO METINĖS

Jaunimo Namuose Kernavės skaučių tuntas rugsėjo 27 d. atšventė savo metines sukaktuves. Sekmadienį 4 val. p. p. į didžiąją salę susirinko gausus būrys svečių ir tėvelių. Laukdami sueigos pradžios jie visi turėjo progos pasigrožėti parodėle, vaizduojančia tunto gyvavimo metų svarbesnius įvykius. Parodėlė buvo labai skoningai sudaryta ir papuošta simboliais, visiems tiems įvykiams pavaizduoti. Bežiūrint į ją sunku net buvo patikėti, kad per vienus metus nužengtas toks didelis žingsnis skautybės keliu.

Sueiga buvo pradėta visam tuntui su daina įžygiavus ir išsirikiavus salėj. Oficialioj daly buvo daug nuoširdžių skautiškų sveikinimų. Sveikino raj. vadeivės pavaduotoja sktn. Aglins kienė, rajono vadeiva sktn. Vijeikis, "Lituanicos" tunto tuntininkas sktn. Petrauskas, do vaną įteikė "Juodkrantės" ir "Baltijos Jūros" tuntų tuntininkai sktn. Gasnerienė ir sktn. Butkevičius. Labai širdingai ir seseriškai pasveikino "Aušros Vartu" tunto sesės, atsilankiusios visa skiltimi, įteikdamos dovaną ir puokštę rožių, kurią įteikė pati mažiausioji sesė.

Po sveikinimų sekė oficalus stovyklos užbaigimas su konkursą laimėjusios skilties apdovanojimu. Tos skilties sesėms buvo prisegti ženkliukai už pavyzdingą stovyklavimą. Po apdovanojimo stovyklos viršininkė atsisveikino su stovyklautojomis ir palinkėjo visoms vėl susitikti sekančiais metais.

Užbaigiant sueigą tuntininkė sktn. Plaušinaitienė trumpai ap tarė "Kernavės" tunto atgyventus metus ir palinkėjo skaidrios ateities.

Po sueigos šeimininkės sktn. Siliūnienė ir Krutulienė iškilmin gai salėn įnešė raguolį su viena žvakute, metinių proga ir paprašė visų vaišintis prie suruošto bufeto. Kol tėveliai ir skautės, linksmai šnekučiuodami, apsirūpino užkandžiais, buvo paruošti filmų aparatai ir visi susėdo žiūrėti metinių apžvalgos. Prieš akis slinko vaizdai tokie pažįstami: pirmoji tunto sueiga, Kaziuko mugė, skautorama, antroji tunto sueiga ir pagaliau puikūs stovyklos vaizdai. Kiek juoko, pamačius savo veidą ekrane, kiek linksmų pastabų ir malonių prisiminimų. Ūžė salė lyg bičių avilys — juk malonu pasijusti tikra kino artiste!

Nepastebim ai prabėgo 2 valandos ir užsidegus vėl šviesai, sesės skambiai padėkojo "filmų operatoriui" Plaušinaičiui, kuris jas filmavo ir rodė .

Taip pabendravus ir įgyjus naujos energijos sekantiems me tams ir naujiems darbams, skirs tėsi visi namo. Pirmieji "Kerna vės" tunto metai užsibaigė links moj nuotaikoj. Tikime, kad ir toliau skautiškas pasiryžimas ir darbštumas žydės kernaviečių tarpe.

Sesė **Laima**

SKAUTŲ AIDO PRENUMERATOS

Visų Chicagos skautų-čių tuntų vadijos iš anksto prašomos rūpintis tinkamu Skautų Aido prenumeratų vajaus pravedimu š. m. lapkričio ir gruodžio mėnesiais. Labai lauktinas prenumeratų rinkimas ir prieš vajų. Visais prenumeratos reikalais prašoma kreiptis į Skautų Aido atstovą Chicagoje j. ps. Bronių Juodelį, 4200 So. Rockwell st. Telef. FR 6-0253.

(Nukelta į 6 psl.)

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASS'N

visą Spalio-October mėnesį — Illinois gub. William G. Stratton paskelbtu TAUPYMO IR SKOLINIMO MENESIU — vaišins visus savo taupymo ir skolinimo narius bei svečius skania kava, lietuvišku sūriu ir kitais skanumynais. Kviečiame visus aplankyti mus. Kviečiame ir tuos, kurie pas mus dar netaupo.

CHICAGO SAVINGS turtas jau viršija $36,000,000.00. Mūsų įstaiga stipri ir saugi, bet didesniam saugumui kiekvieno taupytojo santaupos apdraustos federalinėje valdžios įstaigoje. Per 36 metus CHICAGO SAVINGS visada pilnai išmokėjo taupytojams indėlius aukštesniais dividendais negu daugumas panašios rūšies įstaigų mokėjo.

Argi galite rasti tinkamesnę, saugesnę ir pelningesnę finansinę įstaigą taupomiems pinigams laikyti?

Be to, pas mus taupytojai veltui gauna visą eilę patarnavimų. Mes iškeičiame šeimos čekius ir taipgi mokame įvairiausias šeimos bilas. Mūsų įstaiga yra moderniškiausiai įrengta vien tik taupytojų patogumui. Kviečiame visus, kurie pas mus dar nėra buvę, užeiti, apžiūrėti įstaigą, o Spalio mėnesį ir pasivaišinti.

JOHN PAKEL, Prezidentas

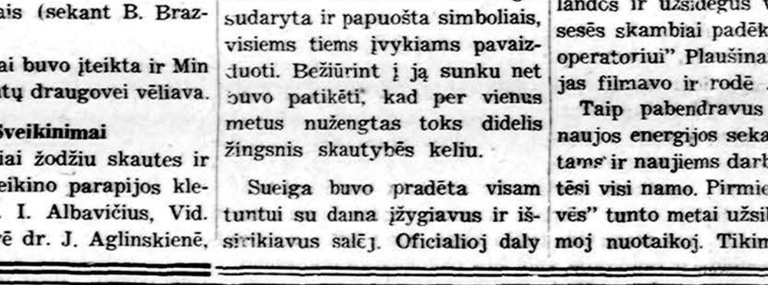

Chicago Savings and Loan naujoji įstaiga

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASS'N

6245 So. Western Avenue — GRovehill 6-7575

ATDARA: Pirmadienį 12 iki 8, antradienį 9 iki 4, trečiadienį uždaryta visą dieną.
Ketvirtadienį ir penktadienį 9 iki 8, šeštadienį 9 iki 12:30 valandos.

GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St., FR 6-1998
TV, RADIJAI, HI-FI, VĖSINTUVAI
Pardavimas-taisymas. Sek. uždaryta.

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė
PRECIN PHOTO STUDIO
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.
4058 ARCHER AVENUE
Tel. VIrginia 7-2481

MOVING
A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.
Tel. BIshop 7-7075

DR. J. IR K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 So. Kedzie Ave.
Priima ligonis pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HEmlock 4-1562 nuo 2 iki 9 v. p.p. kasdien, išskyrus trečiad. ir šeštad.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Pritaiko akinius
6322 South Western Avenue
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiadieniais uždaryta. Kt. laiku susitarus
Ofiso telefonas PR 8-3229
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
4701 South Damen Avenue
Kampas 47-tos ir Damen Ave.
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak.
Šeštad. 2—4 val. vak.
Trečiad ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. LAfayette 3-6048
Rez. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapumo takų chirurgija
Tel. PRospect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
arba
434 Algona Ave., Elgin, Illinois
Tel. OWens 5-0533
Valandos pagal susitarimą.

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. HE 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9 Antr. 1-6, treč. ir šešt. pagal sutartį, sekm. uždaryta.

Tel. ofiso HE 4-5758; Res. HI 5-3225
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
(Bendra praktika ir Alergija.)
2709 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketvrt., penk. 2-4, 6-8 v. v.; šešt. 2-4 v. p. p

PR 6-1795. Rez. Batavia 4287-M-1
DR. J. BYLA - BYLAITIS
Nervų-Smegenų Ligos, Chirurg.
OAKLEY MEDICAL BLDG.
2300 West 51st Street
Valandos pagal susitarimą

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
spec. vidaus ligos
6317 South Western Avenue
Tel. ofiso — REpublic 7-4900
namų — Grovehill 6-8161
Valandos: kasdien 2-7 v. p. p., šeštad. 1-5 val. p. p., trečiadieniais uždaryta.
Dėl tikslaus priėmimo laiko (appointment) maloniškite susitarti telefonu ar asmeniškai, kad nereikėtų ilgai laukti.

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val. nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vak. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet
Trečiadieniais pagal sutartį
Ofiso tel. VIrginia 7-0036
Rezidencijos tel. BEverly 8-8244

Rez. GI 8-0873 Rez. HE 6-1670
Dr. Eisin. Dr. Balukas
DR. W. M. EISIN-EISINAS
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
Valandos pagal susitarimą
6132 S. Kedzie Ave., WA 5-2670
Tel. neatsiliepia skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414. Rezid. RE 7-6867
DR. B. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2423 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 6-8 val. vakaro
Šeštad. nuo 12:30-2:30 val. p. p.
Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus
Telef. Ofiso WA 5-2017
Res. PR 6-4057
ATOSTOGOSE IKI SPALIO 19

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. RE 7-9199
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta.

Telefonas GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
— PRITAIKO AKINIUS —
2422 W. Marquette Road
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius

Ofiso tel. GA 5-4800. Rez. GA 3-6630
DR. GRAŽINA-IRENA KAGANIEC
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGOS
10002 South Kedzie Ave
Kasdien 4-7 Šeštad. 2-5. Trečiad ir kitu laiku tik susitarus

Tel. — REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antrad., ketvirtad ir penktad. nuo 1—4 p. p., 6:30-8:30 val. vak. Šeštad. 1—4 val., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1—3 val ir 6—8 val. vak. išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 S. Archer Ave.
Val.: Kasdien popiet nuo 12—3 val vak., pirm., antr., ketvirt. 6—9 val. Trečiadieniais tik susitarus

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
7156 South Western Avenue
MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Office tel. RE 7-1168
Res. tel. WALbrook 5-3765

Tel. ofiso HE 4-1202 rez. PR 6-4732
DR. A. MACIONAS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71st ir So. Campbell Ave.)
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 p. p., antrad. ir penktad. 5-8 v. v.

Ofiso HE 4-1818, Rezid. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v.
Šeštadieniais 9-11 ryto ir 2-4 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Office: 10746 South Michigan Ave.
Buto 1653 W. 103 St., Beverly Hills
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v., išskyrus trečiad. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. popiet.
Tel. ofiso — PUllman 5-6766
Buto — BEverly 8-3946

DANTISTAS
DR. J. A. PAUKŠTYS
4063 South Archer Avenue
Valandos: nuo 10 iki 12; 2—6; 7—9 Šeštad. 10—12. Trečiad. uždaryta
Lafayette 3-4949
Namų — BEverly 3-7786

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki 9 val. vak
Trečiad ir sekmad. tik susitarus

DR. E. RINGUS
Rentgenologas. Diagnostika ir Terapija.
MARQUETTE X-RAY
Atdara nuo 9 v. r. iki 8 v. v., išskyrus treč. šešt. nuo 9 v. iki 2:30 p. p
6132 S. Kedzie Ave.
Tel. WAlbrook 5-2670

DR. ZIGMAS RUDAITIS
Spec. ORTHOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę
Telef. REpublic 7-2290
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penktad nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6-8 val. v. Šeštad. nuo 2-4 Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave. YA 7-7581
Val.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiad. uždaryta. Šeštad 10 v. r. iki 2 p. p

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Penktad. tik 1—3 p. m.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso telef. CLiffside 4-2896
Rezid. telef. WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(kamp. 47th ir S. Hermitage)
Val. nuo 2 iki 4 val. ir 6 iki 9 v. v.
Šeštad. nuo 2 iki 6 val., išskyr. sek

Telė ofiso TO 3-0959
Res. tel GA 3-6046
DR. FL. TALLAT-KELPŠA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
5002 W. 16th Street, Cicero, Ill.
Val.: kasdien 5-8 p. p., šeštadienį 1-4 p. p. Kitu laiku ir trečiad. susitarus

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Bendra praktika ir moterų ligos)
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223 ar TR 3-5577
Ofiso val.: Pirm. 3-10 v. v., Antrad Treč. ir Penkt. 6-9 val. vak., Šeštad 2-4 val. popiet ir sulig susitarimu.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GI 8-6197
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71st ir So. Campbell Ave.)
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8. Treč. ir šešt. uždaryta.

Telefonas — GRovehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė: AKUŠERIJA ir MOTERŲ LIGOS
2524 West 69th Street
Valandos: nuo 1-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais nuo 1-4 val. popiet

Tel. ofiso PRospect 6-9400
Rezid. PRospect 6-9401
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(Vaškevičiūtė)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 South Kedzie Avenue
Val. kasdien 1-2 p.p. ir nuo 6-8 val. Šeštad. 1-4 p. p. Trečiadieniais ir kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso VIctory 2-1581
Tez. PRospect 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kamp. Halsted ir 31-mos gatvių
Priėmimo valandos kasdien: 1-4 p.p. ir nuo 6-8 v.v. Šešt. 1-4 v. popiet
Uždaryta trečiadieniais

Tel. ofiso PR 6-6146, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 W. Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 p.p. ir 7 iki 8 v. v.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659
Rezid. 6600 So. Artesian Ave.
Val. 11 val. ryto iki 3 v. p.p., 6-7 vak

Tel. Off. FR 2-4841, 9 A. M.-5 P. M.
Tel. Res. AV 3-2627, 5:30 P.M. iki 9
DR. JUSTINA ŽIRGULIS
Įvairios nervų bei proto ligos — vaikų ir suaugusių
PITTSFIELD BUILDING, Kamb. 62
55 E. Washington St., Chicago 2, Ill.
Priėmimas tik pagal susitarimą

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10—2 popietų. Arba pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas, Protezistas
Aparatai-Protezai. Med. bandažai. Spec. pagalba kojom. (Arch Supports) ir t.t.
Val. 9 - 4 ir 6 - 8. Šeštadieniais 9 - 1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill
Tel. PRospect 6-5084

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
4545 West 63rd St., Chicago 29, Illinois Tel. LUdlow 5-9500

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879

Member of the Catholic Press Ass'n
Published daily except Sundays and days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Soc'y.

SUBSCRIPTION RATES
$10.00 per year outside of Chicago
$12.00 per year in Chicago & Cicero
$10.00 per year in Canada
Foreign $12.00 per year

PRENUMERATA:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj ir Ciceroj	$12.00	$6.50	$3.50	$1.50
Kitur JAV ir Kanadoj	$10.00	$5.50	$3.00	$1.25
Užsienyje	$12.00	$6.50	$3.50	$1.50

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Skirtumas tarp Sovietų Rusijos ir

JAV SANTVARKOS

Beveik nėra nė vienos Amerikos gyvenimo srities, kuri būtų patenkinusi čia besilankantį Chruščevą. Anot jo kelių pareiškimų, kapitalistinė sistema atgyvena savo dienas, kaip ir visos kitos praeityje, ir komunizmas netrukus jį pralenks ir, žinoma, sutriuškins.

Šie Chruščevo pranašavimai ir akiplėšiškas komunizmo piršimas, sveikiau galvojančius amerikiečius labiausiai užgavo ir dabar verčia kiek rimčiau pagalvoti. Laikraščiai ir žurnalai pateikia savo skaitytojams daugiau medžiagos negu bet kada, kad jie galėtų daryti palyginimus, ką duoda valstybėms ir jų gyventojams demokratinė santvarka ir ką jie turi komunistinėse valstybėse.

JAV laisvoj demokratinėj sistemoj prezidentas ir Kongresas yra išrenkami visų žmonių. Čia turima mažiausiai dvi politinės partijos, kurių išstatyti kandidatai daugiausiai patraukia piliečių balsų. Sovietinėj sistemoj diktatūra leidžia tik vienai partijai statyti kandidatus į rinkimus ir tik po vieną kandidatą bet kuriai valdžios vietai užimti.

Demokratinėje santvarkoje įstatymų leidimo institucijos, administracinės valdžios nepaisydamos, leidžia įstatymus ir net gali perbalsuoti prezidento veto ir įstatymas laikomas galioje. Prie komunizmo diktatorius įsako kokius įstatymus priimti ir kokių nepriimti.

Laisvoje demokratinėje sistemoje teismai yra nepriklausomi nuo administracijos (vyriausybės). Komunistų valdomuose kraštuose teismai neturi laisvės. Teisėjai yra diktatorių įrankiai.

Laikantis valstybės konstitucijos nuostatų, Jungtinių Valstybių vyriausybė gerbia asmens neliečiamybę ir teises. Pas komunistus visa valdžios jėga yra sukoncentruota mažon Kremliaus budelių klikon, kuri kišasi visur, laužydama asmens neliečiamumo teises ir visas laisves.

Amerikoje turime spaudos, žodžio, susirinkimų ir religijos laisvę. Maskvos diktatorius įsako spaudos žmonėms, ką jie turi rašyti, kalbėtojams, ką kalbėti, dailininkams, ką kurti, dvasiškiams kokius pamokslus sakyti.

JAV žmogus, kaip asmuo, negali būti areštuotas ir įkalintas be tam tikros įstatyminės proceduros, kuomet Sovietų Rusijoj ir kituose komunistiniuose kraštuose tokios protekcijos asmuo neturi. Jis priklauso nuo diktatūros malonės. Kaip teisingai redaktorius Lawrence sako, dešimtimis tūkstančių tremtinių ir pabėgėlių iš sovietiškos vergijos liudija, kad ten nei šių, nei kitų laisvių žmonės neturi.

Amerikoje ar kitose laisvose demokratijose žmogus gali pasirinkti darbą. Jis gali keltis iš vienos įmonės į kitą ir dirbti tiek ilgai, kiek nori. Komunistinėj santvarkoj vyriausybė paskiria darbininkams darbus, įsakant į kokias vietoves jie turi vykti, nepaisant persikėlimo sunkumų, šeimos reikalavimų ir t.t.

Amerikoje asmuo, turėdamas iniciatyvos ir sugebėjimus, savo sutaupomis gali įsisteigti nuosavą įmonę ir pats ją tvarkyti pagal savo nusimanymą ir pajėgumą, kuomet komunistiniai režimai visai draudžia reikštis privačiai iniciatyvai. Ji viską valdo, viską kontroliuoja.

Red. D. Lawrence ir daugelis kitų laikraščių ir žurnalų redaktorių šiomis dienomis yra pakartoję labai gerai žinomą ir neužginčijamą faktą, kad komunizmas yra "valstybinis socializmas". Jo sistema — tai politinė ir ekonominė vergija. Žmogus priklauso išimtinai nuo diktatūros malonės. Demokratija reiškia laisvę ir nepriklausomybę.

Stasys Pieža iš Romos praneša, kad popiežiaus Pijaus XII mirties metinės sukaktuvės buvo minimos spalio 9 d. Šv. Petro bazilikoje, Romoje. Iškilmėse dalyvavo valstybių akredituoti ambasadoriai, ministeriai. Jų tarpe ir Lietuvos Charge d'Affaires Stasys Girdvainis. Tas faktas patvirtina, kad Lietuvos atstovas nėra išskiriamas ir, kad jis tebesinaudoja Vatikano pripažinimu.

Spaudoj ir gyvenime

"Literatūra" iš okupuotos Lietuvos

Okup. Lietuvos "tarybinių" rašytojų sąjungos leidžiamas "Literatūros ir Meno" savaitraštis, kuris, kaip anksčiau jau buvome rašę, labai maža ryšio turi su literatūra ir menu, savo rugsėjo mėn. 19 d. numeryje visą pirmą puslapį vėl paskyrė politinei propagandai.

Puslapio viršuje šis laikraštis patalpino didžiulę antraštę — Epochinių įvykių savaitė: mėnulyje — mūsų Tėvynės vimpelai, išplaukė atominis ledlaužis "Leninas", N. Chruščiovas Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Toliau plačiai yra kalbama apie sovietinio diktatoriaus vizitą JAV ir duodama jo nuotrauka kartu su prez. Eisenhoweriu.

Įžanginis straipsnis pradedamas tokiais žodžiais: "Draugo N. Chruščiovo vizitu į Jungtines Amerikos Valstijas džiaugiasi ir Lietuvos kolūkiečiai, ir Magnitagorsko metalo lydytojai, ir Kazachstano plėšinių užkariautojai. Sėkmės tarybinės vyriausybės vadovui linkėjo ir jauna motina, palinkusi ant kūdikio lopšio, ir baltas kaip obelis senelis. Lietuvis, rusas, čekas, amerikietis — visi įvairiomis kalbomis, bet tuo pačiu nuoširdžiu jausmu sveikino TSRS vyriausybės vadovo ir Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento susitikimą."

Kaip matome, jau pačioje įžangoje "tarybiniai" raštininkai nurašė į šalį. Kokios tikrosios nuotaikos vyravo okup. Lietuvoje, išvykus Chruščevui į Ameriką, gerai nusako kad ir toki iš ten gauto laiško žodžiai, kurie sako: "mes lietuviai norime, jog tą keliautoją nugalabintų kur nors Chicagoje". O apie amerikiečių "nuoširdžius jausmus" diktatoriui visai nė kalbos negali būti ir tik maža šio krašto žmonių jam reiškė bet kokių simpatijų. Ir reikia būti dideliais melagiais, norint, kad kiti priimtų už gryną pinigą šiuos "Literatūros ir meno" žodžius: "Kaip nekantriai, su kokiu didžiuliu dėmesiu amerikiečiai laukė savo naujo svečio."

Arba ko yra vertas kitas ten tilpęs paaiškinimas, kuriame yra teigiama: "Milijonai amerikiečių žino ir tiki, kad tarybinės vyriausybės vadovas pas juos atvyko su nuoširdžiais tikslais." Šio pareiškimo "neklaidingumą" gerai išryškino diktatoriaus pasikalbėjimas su JAV darbininkų unijų vadais ir kaikurios kitos jo viešos kalbos.

Sovietinei raketai į mėnulį "pagerbti" duota visa eilė žymesniųjų žmonių pareiškimai. Štai kaip apie šį "jo Tėvynės" laimėjimą kalba poetas Just. Marcinkevičius: "Šlovė tarybiniam mokslui, pasiekusiam žmogaus svajonių viršūnes! Visatą pergalingai užvaldo Darbas ir Protas. Į legendarinio dievo sostą įžengė Žmogus." O komp. St. Vainiūnas irgi stebisi: "Nežiūrint sparčiai besivystančio mokslo pažangos, šito dar nesitikėjau. Dabar gi turiu vilčių, kad netolimoje ateityje Mėnulį pasieks ir pats žmogus. Šis įvykis sukelia didelį kūrybinį pakilimą. Manau, kad netrukus gali atsirasti ir muzikinių kūrinių, skirtų šiai temai."

Taigi, kaip plokščiai postringauja "tarybiniai patriotai", kurie žodis žodin kartoja partijos eilutes. Ir netenka labai stebėtis, nes jiems Sov. Sąjunga yra "jų tėvynė", o ne gimtoji žemė Lietuva.

E. Sulaitis

Lietuvių kova dėl žemės

Pastangos išpirkti dvarus kaimiečiams

MYKOLAS KRUPAVIČIUS, Chicago, Ill.

Nemanau, kad galima būtų surasti vienos tautos apgyventą valstybę. Kiekvienoj valstybėj gyvena mažesnis ar didesnis kitataučių nuošimtis, kurie paprastai vadinami mažumomis. Didžiųjų kunigaikščių Lietuvoj lietuviai buvo mažumoj. Didžiumą sudarė slavai: gudai, ukrainiečiai ir didžiarusiai. Po pirmojo Didžiojo karo atkurta nepriklausomoji Lietuva taip pat nebuvo tautiškai vienalytė valstybė. Joje buvo 14-15 nuošimčių mažumų — rusų, lenkų, žydų ir kitų. Į etnografinę Lietuvą rusų pateko įvairiais keliais. Ne mažo tikslas tuos kelius čia nagrinėti. Jų didesnės masės Lietuvoj atsirado 17 am žiuje po patriarcho Nikono pra vestos Rusijoj bažnytinės reformos. Nemaža stačiatikių dalis tos reformos nepripažino. Nepripažinusieji buvo pavadinti starovierais arba sentikiais ir buvo carų valdžios persekiojami. Persekiojamieji sentikiai iš savo tėvynės bėgo į tuos kraštus, kuriuose galėjo laisvai ir nevaržomai gyventi sava religija. Kadangi Lietuvoje buvo suteikta laisvė visoms religijoms, tad į Lietuvą prigužėjo didelis sentikių skaičius. Sentikiai buvo politiniai emigrantai.

Kolonistai Lietuvoj

Antras rusų plūdimas į Lietuvą buvo kitokio pobūdžio. Lietuva buvo rusų carų okupuota. Ta okupacija norėta nusikratyti. 1831 ir 1863 m. mėginimai nuversti caro valdžią nepavyko. Po antrojo sukilimo, paskyrus Vilniaus generalgubernatorium žiaurųjį Muravjovą koriką, ištisi kaimai buvo ištremti į Rusijos gilumą, o į jų vietą atkelta rusų. Šiuo atveju rusai atsirado Lietuvoj jau ne kaip emigrantai, bet kaip kolonistai. Tokia kolonizacija buvo grynai politinio pobūdžio. Tuo būdu okupanto norėta lietuvių tauta atmiešt rusais, ją supravoslavinti ir surusinti, kad niekad nebūtų pavojinga Rusijai. Pradžioje tas kolonizavimas vyko be sistemos, progoms atsitikus. Kolonistams rusams globoti ir šelpti nebuvo specialių įstaigų. Į Lietuvą siųsdavo menkos moralės rusus. Neglobojami ir neremiami jie gautas žemes apleisdavo ir daugelis bėgo atgal į Rusiją, kiti gi versdavosi vagystėmis, grobimais ir lietuviams kaimynams sudarydavo rimto pavojaus ir nerimo kėlė. Patys kolonizatoriai pamatę, kad tokiu būdu savo tikslo nepasieks, įkūrė specialų valstiečių banką, kurio tikslas buvo supirkinėt Lietuvos dvarus, juos parceliuot rusams kolonistams, juos kurdint ir finansuot. Šis bankas buvo apėmęs buv. Kauno ir Vilniaus gubernijas. Suvalkija jis nebuvo susidomėjęs. Kalbamajam bankui pradėjus veikti Lietuvai susidarė labai rimtas pavojus nustoti savojo lietuviško veido. Ano meto lietuviai patriotai rimtai susirūpino ir jieškojo priemonių apsaugoti lietuviškąsias žemes nuo rusiško antplūdžio. Priemonė galėjo būti viena, būtent — stoti į rungtynes su valstiečių banku, superkant dvarus ir juos dalinant vietos lietuviams. Anais laikais tai atrodė svaja, fantastų neįvykdomas sumanymas. O tačiau atsirado drąsių pasiryžėlių, kurie stojo lietuviškos žemės sargyboje ir stojo ją ginti nuo svetimųjų invazijos.

Vailokaičio ryžtas gelbėti lietuvių žemes

Pirmas toks pasiryžėlis buvo kun. Juozas Vailokaitis, kuris tuomet gyveno Seinuose ir dar jokio banko neturėjo. Jis matė kitą pavojų — iš pietų pusės lenkų slinkimą į etnografinės Lietuvos ribas. Lenkai Varšuvoj turėjo finansinių įstaigų, kurios siekė tokių pat tikslų, kaip rusų valstiečių bankas. Jos atkreipė rėmesio į Lietuvą ir pradėjo pradžioje lenkų kolonizavimo tikslais pietų Lietuvos pakraščiuose supirkinėti dvarus ir juos kolonizuoti ne vietiniais sulenkintais lietuviais, bet atkeliamais iš Lenkijos gilumos lenkais. Su jais stojo rungtis drąsusis kun. J. Vailokaitis. Jis nupirko Seinų apskrity 2 dvarus ir paskelbė jų parceliavimą lietuviams. Bet šiuo atveju Vailokaičiui nepasisekė. Subankrutavo. Dėlko? Pirmiausia buvo menka žemė tase vietose, —per kurias pradėjo veržtis lenkų kolonistų banga. Antra, lietuviai gerai iš seno pažino lenkų fanatizmą ir lietuvių neapkentimą. Todėl neatsirado lietuvių, norinčių maišytis į lenkų tarpą. Vailokaitis kovą pralaimėjo ir iš kovos fronto pasitraukė su nemažais nuostoliais. Tai buvo apie 1907-8 metus

Kun. Vailokaitis buvo laimingesnis tuo atžvilgiu, kad Suvalkijoj buvo lengvesnės užsimotam parceliavimo darbui sąlygos. Paskiriems asmenims nebuvo draudžiama pirkti žemė ir ji pardavinėt. Antra, konkurentą jis turėjo ne galingą valstiečių banką, bet tokių pat, kaip ir Lietuvą, okupuotų lenkų. Ir trečia, okupanto Suvalkijos sritimi tuo metu nebuvo susirūpinta ir nebuvo įtemptos valdžios.

Milžiniškas pakrančių saugotojų komandos lėktuvas Aliaskoj Arktyje yra vadinamas Arkties angelu sargu. Kur nors kam susirgus, keturių motorų sprausminis lėktuvas siunčiamas pervežti ligonių. (UPI)

Visai kita byla buvo su Kaunija ir Vilnija. Čia Lietuvos nutautinimą pasiėmė į savo rankas galingoji Rusijos valdžia. Tam tikslui siekti jai visos priemonės buvo geros: kartuvės, šaudymas, trėmimai, kalėjimai, turtų nusavinimai, kolonizacija ir kitos ir kitos. Į tą darbą įjungė generalgubernatorius, gubernatorius, ispravninkus (apskr. viršininkus), kariuomenę, žandarmeriją, policiją, rusus mokytojus, šventikus, specialius bankus ir visą gausią rusišką valdininkiją. Konkurentų nepakentė ir rodės, kad uodas negalėjo įkišti savo nosies į tą rusų pastatytą geležinę sieną, kurią apsupo lietuvių tautą, norėdami ją maru numarinti. O tačiau atsirado tokių šventų patrakėlių, pramušgalvių, kurie paskelbė šūkį — lietuviškoji žemelė ilga vergija išvargta, nuo amžių lietuvių krauju ir prakaitu gausiai sulaistyta, privalo priklausyti tik lietuviui, kuris iš jos minta ir kuris savo pūslėtomis rankomis ją pūrena ir tam šūkiui realizuoti ėmėsi priemonių.

Artojo bendrovė dvarams išpirkti

To darbo priekyj atistojo dr. Juozas Rugys. Ar jo buvo iniciatyva, ar jis pirmas stojo tą sumanymą realizuoti ar jis pradėjo organizuoti talką tam tikslui siekti, šiandien neįmanoma susekti. Vienas faktas aiškiai žinomas — to darbo vadu ir pirmininku buvo dr. J. Rugys. 1911 m. liepos 1 d. pas Rygos notarą Ibianskį buvo įregistruota bendrovė vardu Artojas. Įregistravimo akto nei bendrovės statuto neturiu, tad smulkesnių žinių pateikti negaliu. Tuoj bendrovę įregistravus, būtent — 1911 m. lapkričio m. 28 d., buvo nupirktas iš Mykolo Vilainiškio Šiaulių apskrityj Paprūdžių dvaras 268 dešimtinių dydžio. Vilainiškiui bendrovė sutarė įmokėti 8,000 rublių. Dvaro kaina 26,000 rublių. 1913 m. rugp. 30 d. pirmiau minėtas aktas buvo panaikintas ir buvo sudaryta pas Rygos notarą Bochanovą nauja sutartis, pasirašyta jo pareigas einančio nepriklausomybės laikais pragarsėjusio vyriausiojo notaro Kaune Jurgio Lynarto.

Artojo bendrovės pilnais nariais akte nurodyti dr. J. Rugys, Viekšnių klebonas kun. V. Jarulaitis, Vabalninko klebonas kun. M. Miežinis ir Gargždų klebonas kun. B. Baltrėnas, o nariais indėlininkais — kun. Bikinas, Kretingos klebonas kun. Petreikis ir ūkininkas Laikūnas. Bendrovės Artojas firma akte pavadinta "Dr. Rugys ir Ko".

Akto pirmajame paragrafe bendrovės tikslas taip nusakytas: Imti valdyman, nuomon, užstatan nekilnojamus dvarus, juos pirkti ir parduoti nepadalintus ar dalimis, išnuomot ar pavesti naudotis, ar kitais įstatymu leidžiamais būdais, o taip pat prisiimti iš įvairių asmenų pavedimus turimus jų nekilnojamus dvarus parduoti nedalinamus ar dalimis.

Trečiajame paragrafe nustatyta, kad bendrovės kapitalas turi būti akto surašymo metu 43,00 rubliai. Pilnieji bendrovės nariai įmoka po 10.000 rublių, o nariai indėlininkai po 1,000 rublių.

PRIEŠ 50 METŲ

1909 m. spalio 14 d. laida

(Minėdami draugo auksinį jubilėjų, vieną kartą savaitėje pavartysime jo pirmųjų (1909) metų komplekto pageltusius lapus).

Šv. Kazimiero Seserys kuriasi Chicagoj. Šiemet vasario mėn. kun. A. Staniukynas buvo nuvykęs Chicagon dalyvauti kun. J. Kolesinskio auksiniame kunigystės jubilėjuje. Ta proga drauge su kun. Pr. Serafinu nuvyko pas arkivyskupą Quigley pasikalbėti šv. Kazimiero Seserų motiniško namo steigimo reikalu Chicagoj. Arkivyskupas sutiko. Rugpiūčio 14 d. pats arkiv. Quigley pranešė, kad jis žemę vienuolynui statyti jau suradęs. Tai penkių akerių žemės plotas tarp 67-tos ir 68-tos gatvės skersai ir S. Rockwell ir S. Talman išilgai. Planus vienuolynui paruošė architektas J. Malitor.

New Britain, Conn. — Kun. J. Žebrys praneša, kad šio miesto lietuvių parapijoj jau veikia mokykla. Mokinių 78. Pradžia sunki. Pirmą dieną mokinių buvo atėję 49, bet nebuvo mokytojo. Mokytojauti teko pačiam klebonui. Po savaitės mokinių skaičius padvigubėjo ir du mokytojai buvo gauti.

Bauonne, N. J. — Lietuvių Šv. Mykolo parapijos atlaidai, kurių metu klebonui kun. M. Šedvydžiui į talką atvyko šie lietuviai kunigai — V. Staknevičius iš Newark, N. J., kun. B. Žindžius iš Elizabeth, N. J., kun. V. Varnagiris iš Brooklyn, N. Y., kun. J. Žebris iš New Britain, Conn., ir kun. A. Kuodis iš Brooklyn, N. Y.

Panevėžys, Lietuvoje. — Panevėžio apskrities miesteliai, daugelis dvarų ir pats Panevėžys sujungti telefonais. Galima susišnekėti net su Ryga per Bauskę.

Bendrovė Artojas be minėto Paprūdžių dvaro buvo nusipirkusi dar šiuos dvarus: Šaukoto dvarą su 700 deš. žemės ir miško už 100.000 rub., Pašiaušio dvarą su 797 deš. už 110.000 rb. lių, Arkslos dvarą su 550 deš. už 46,117 rub., Pakviečių dvarą su 306 deš. už 36,959 rub., Pašvinčio su 330 deš., Šventupio ir Aleksandravo dvarus. Užsimota iš karto labai plačiai. Bendrovės vedėjai tikėjosi pasisekimu ir dėlto drąsiai ėjo į darbą. Pagaliau tokio tikslo siekdami delsti negalėjo. Nepaims jie, paims rusų valstiečių bankas. Kas paklius į valstiečių banko rankas, pasinaudos tik rusų kolonistas. Tad baimei ir svyravimui negalėjo būti vietos. Karštuolis ir nepataisomas optimistas dr. Rugys savo dvasia užkrėtė ir kitus Artojo vadus.

Karas ir nepriklausomybė

Bet, deja, ir Artojui nepavyko, kaip ir kun. Vailokaičiui.

(Nukelta į 6 psl.)

VYT. ALANTAS

Tarp dviejų gyvenimų

ROMANAS

(Tęsinys)

Jis spūdino gatve su kažin kokiu nejaukiu jausmu širdyje, vartaliodamas savo smegenis ir negalėdamas prisiminti, ką jis žinojo apie dr. Radvilienės gyvenamąją vietą. Giliai susimąstęs Bėrelis iš tolo pamatė pašto įstaigą ir staiga prisiminė. Į paštą jis jėjo ramiai, bet jautė, kad jam padai svyla po kojų. Iš visų tarnautojų buvo likęs tik senas pašto vedėjas, kuris niekur nebėgo, nes neturėjo kur bėgti. Kadangi nebebuvo kas išnešioja laiškus, o sąmyšio metu ir kaimiečiai jų nebeatsiimdavo, tai visą korespondenciją jis suvertė ant stalo, tyčia tam reikalui pastatytą operaciniame kambaryje. Kas ateidavo, galėdavo knistis po visą krūvą. Daugelis bečiupinėjamų laiškų taip apsitrynė ir susiglamžė, kad vos begalėjai ir jų adresus išskaityti.

Paskubomis, truputį debančiomis rankomis Bėrelis rausėsi po laiškų krūvą, žvilgčiodamas į seną paštininką, kuris betgi nekreipė į jį jokio dėmesio. Bėrelis bijojo, kad laiško nebūtų kas paėmęs, bet jis netruko jį surasti. Įsidėjęs į kišenę, jis lyg niekur nieko išėjo iš pašto ir ketino tučtuojau grįžti pas Žerebcovą, bet paskum pergalvojo ir pirma nutarė pareiti namo pasitarti su savo žmona Chaike.

Ada Radvilienė parašė laišką savo vyrui prieš pat bolševikams ateinant, ir jis adresato nebespėjo pasiekti laiku. Kitoje voko pusėje daktariškai palaida rašysena buvo užrašytas siuntėjo adresas: A. Radvilienė, Ožragio malūnas, Makniūnų paštas, Kreis Augustavas.

Tą naktį, uždaręs smuklę, Bėrelis ilgai tarėsi su savo žmona. Klausimą: ar laišką įduoti Žerebcovui, ar važiuoti tiesiai pas pulk. Šuvalovą, jie greit išsprendė. Žerebcovas nerimtas, iš jo nieko neišpeši. O be to, abu iš patyrimo žinojo, kad geriau kreiptis į poną, nekaip į jo tarną. Bet Bėreliui kilo abejonių, ar aplamai apsimoka veltis į tą, kaip jis sakė, gešeftą. Jis buvo komunistas, taip, bet pirmon galvon jis buvo žydas. Rizikuoti jis nemėgo ir, dirbdamas komunistams, pirmų pirmiausia žiūrėjo naudos sau. Jei sužinos Radvilas, kad jis jo žmonos laišką įdavė emvedistams, bus blogai. Bet Chaikė galvojo kitaip. Ji įtikinėjo savo vyrą, kad banditų nesą ko bijoti, nes ką galį padaryti keletas gojų galingajai raudonajai armijai? Į tą argumentą Bėrelis ne ką tegalėjo atsakyti, bet jis žinojo, kad jei partizanai nutaria ką likviduoti, tai jokia raudonoji armija ir jokie emvedistai jų pasirinktųjų aukų neapsaugo. Ir gal Bėrelis Radvilienės laišką būtų grąžinęs iš kur buvo paėmęs, bet viršų paėmė noras įsiteikti partijai, pasipelnyti ir keršyti Jehovos vardu. Kitą dieną anksti rytą Bėrelis išskubėjo į D.

Pulk. Šuvalovas priėmė Bėrelį draugiškai. Paėmęs Radvilienės laišką, jis liepė jam palaukti, o pats išėjo į kitą kambarį. Su tardytoju Zarinu jie atsargiai laišką atplėšė, ir pašauktas lietuvis vertėjas išvertė jį į rusų kalbą.

— Suprantate, ką tas laiškas mums reiškia? — nusišypsojo Šuvalovas.

— Suprasti nesunku: mes galime suimti bandito žmoną, — abejingai pastebėjo tardytojas.

— Ir jos vyrą, tik reikia prirašyti mažas prierašėlis, — apžiūrinėjo laišką Šuvalovas. — Čia kaip tik mums ir vietos truputį palikta. Reikia prirašyti, kad jo žmonai gresiąs pavojus ir kad ji esanti reikalinga jo skubios pagalbos.

— Banditas skubės jos gelbėti ir pateks į mūsų spąstus.

— Teisingai. Draugas Zarinai, tamsta suredaguosi trumpą post scriptum, o tamsta, — kreipėsi jis į vertėją — išversi jį į lietuvių kalbą ir ta pačia rašysena ir rašalu įrašysi į laišką.

Bėrelis buvo pripratęs prie visokių NKVD ir MVD triukų ir nė kiek nenustebo, kai Šuvalovas jam grąžino laišką ir liepė nunešti jį atgal į paštą ir padėti, iš kur buvo paėmęs.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ TAUPYMO BENDROVĖS

Kuriose kiekvieno indėliai yra apdrausti iki $10,000.00

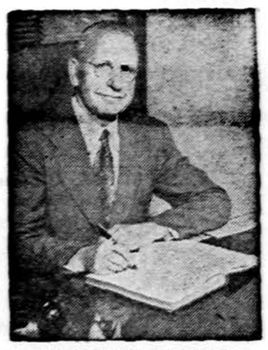

CHARLES ZEKUS,
Sekretorius

BRIGHTON
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

4071 Archer Avenue

į vakarus nuo California Ave.

PROCLAMATION

WHEREAS, The savings and loan associations of Illinois are entrusted with more than $5 billion in savings of over 2,500,000 thrifty citizens, and the activities of these associations in promoting thrift are beneficial to the financial and business life of our State, and

WHEREAS, The accumulation of new savings together with monthly repayments on home loans during the past year has provided funds amounting to more than $1½ billion which were advanced to finance the construction, purchase and remodeling of six out of ten Illinois homes, thereby contributing to the continued progress of the home building industry and related segments of the economy and also to community improvement and family pride resulting from home ownership, and

WHEREAS, Illinois savings and loan associations, through their organization, the Illinois Savings and Loan League, are joining financial institutions throughout the Nation during the month of October in an observance using the slogan, "SAVE — It's the American Way to Success", calling attention to the need for rededication to the principles and practice of thrift as a vital part of American initiative and enterprise through which any individual can attain success,

NOW, THEREFORE, I, William G. Stratton, Governor of the State of Illinois, do hereby proclaim the month of October, of the present year, as **SAVINGS AND LOAN MONTH** throughout Illinois, and request the appropriate observance of the period.

William G. Stratton
GOVERNOR

DISTRICT
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

3430 So. Halsted Street

Tel. CLiffside 4-0104

JOSEPH M. MOZERIS
Sekretorius

JOHN PAKEL
Prezidentas

CHICAGO
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 So. Western Ave.

GRovehill 6-7575

Home Federal
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

115 East Main Street

Collinsville, Illinois

E. G. HOLZWEG
Executive-V P. — Secr.-Treas.

V. P. PIERZYNSKI,
Prezidentas

Continental
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

4559 South Paulina Street

Chicago 9, Illinois

Telefonas YArds 7-0145

MIDLAND
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

4038 Archer Avenue

LAfayette 3-6719

AUGUST SALDUKAS
Prezidentas

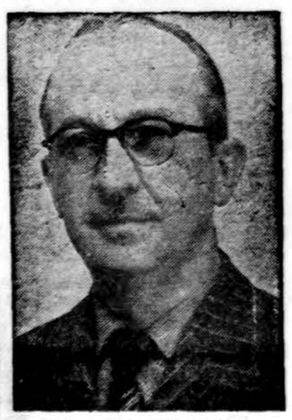

B. R. PIETKIEWICZ
Prezidentas

CRANE
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

2555 West 47th Street

LAfayette 3-1083

UNIVERSAL
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street

HAymarket 1-2028

OLGA RYPKUS
Sekretorė

St. Anthony
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court

Cicero 50, Illinois

TOwnhall 3-8131

JOSEPH F. GRIBAUSKAS
Sekretorius

PROGRAMOJE: sol. Ald. Stempužienė ir Akademinio Skautų Sąjūdžio Jaunimo Literatūros Konkurso premijų įteikimai.

Š. m. spalio mėn. 24-tą dieną, 8-tą valandą vakaro South Shore Country Club patalpose įvyks

RUDENS LAPŲ BALIUS!

Pelnas skiriamas sekančiai Jaunimo Literatūros Premijai ir lituanistikos stipendijoms Fordhamo universitete

Biletai gaunami: **Marginiai**, 2511 W. 69th St.; **J. Karvelis**, 3322 South Halsted St.; **Krautuvėje** 4359 So. Campbell Ave.
Rezervacijos ir informacijos: YA 7-0611 ar HE 6-2895
Maloniai kviečia Jus atsilankyti
Akad. Skautų Sąjūdžio Čikagos Skyr.

KINIJOS TRAGEDIJOS DEŠIMTMETIS

Nebaigta kančia

Didžioji Kinijos tauta savo ilgo amžiaus istorijoje turėjo skaudžių nelaimių, sunkių karų, gamtinių katastrofų, bet atsilaikė. Šiaip taip susitvarkydavo ir tęsdavo savo gyvenimą. Prieš 10 metų Kiniją, didžiąją žmonių gausumu valstybę, ištikusi tragedija yra dramatiškiausia, kruviniausia, sunkiausia ir tautos kančioms nesimato galo ar prosvaisčių. Maža saujelė pačių kinų, vadinamų "lygybės broliais", apgavo tautos mases, sumaniai išnaudojo politinę laisvojo pasaulio trumparegystę, toleranciją, tarpininkavimo "politiką" iki suspaudė visą tautos metropoliją savo replėmis. Nusiaubusi "lygybės audra" kraštą, nusinešusi milijonus gyvybių, kraštą pavertusi vergijos stovykla, galutinai išsipildė mažos saujelės įsigalėjimas, teroro valdymas kuris nesenai atšventė savo "pergalės" šventę — dešimtmetį.

"Svieto lygintojų" tribūna

Šventė ir karinis paradas praėjo išdidžiai. Suvažiavusieji iš visų kraštų "svieto lygintojai" ir "vargšų užtarėjai", su pačiu vergijos ir tironijos vyriausiu vadu Chruščevu, pasidžiaugė, o suvarytos masės jiems pamojavo sudžiūvusiomis rankomis. Prieš 10 metų padarytos laisvojo pasaulio politikos vadų klaidos, dienomis, mėnesiais ir metais grasina, rodo nedraugiškumą, kelia netvarką, plečia agresiją. Raudonosios Kinijos vadai, prezidentas ir kariuomenės viršininkas dešimtmečio šventės proga nekartojo, kad nesusipratimai, skriaudos bus rišamos taikomis pasitarnavimų priemonėmis, bet karine jėga. Jie pagrasino, kad nacionalistų valdoma Formozos sala tuojau bus "išlaisvinta" panaudojančių karinių jėgų, kas reikš tų, jog žodžius paverčiant darbais, tektų susilaukti baisaus karo, nes Formozos salą, kumoje kalboje po vizito Vladiriausybė, yra įsipareigojusi sutartimi ginti JAV, ką sekr. padėjėjas Dilonas šiomis dienomis oficialiai patvirtino. Gi nacionalistams švenčiant dešimtmečio šventės sukaktuves, bus atsakyta žodžiais raudoniesiems apie išlaisvinimą iš komunizmo ir visos Kinijos metropolijos. Dešimtmetis parodė, kad padarytos klaidos savo laiku teks išpirkti sunkiomis kraujo ir medžiaginėmis aukomis, arba patiems kapituliuoti ir prisiimti komunizmo "lygybė — rojaus gyvenimas".

Chruščevo vizitas Peipinge

Pats Nikita pabrėžė, kad jo kelionė Peipingan yra taikos, politinių painiavų, gero sugyvenimo ir nesusipratimų rišimo švelniomis priemonėmis — pasitarimais, ne jėga. Tokiu tonu jis, kaip "vyresnis ideologijos brolis", prabilo į sutikusius Kinijos raudonusius vadus ir iš kitų kraštų suvažiavusius šventėn komunistų teoretikus. Dėja, parado metu, Kinijos vadai išdidžiai pareiškė, kad jie švelnumą nepripažįsta, bet tik jėgą, ir ją panaudos pirmiausia prieš savus, išlaisvindami Formozą, nors gerai žino, kuo toks išlaisvinimas kvepia, kas būtų užkabinta, kokios susidarytų pasėkos. Ką jis kalbėjo slaptai su Kinijos laisvės išniekintoju Mao, nėra žinoma, bet suprantama, kad pirmiausia atraportavo savo vizito pasėkas JAV, ypatingai pasitarimus su prezidentu Eisenhoweriu.

Pasitarimai be komunikato

Žinoma, kad Chruščevas ir Mao tarėsi slaptai. Jame dalyvavo ir daugiau suvažiavusių komunistų vadų iš kitų kraštų. Paprastai apie pasitarimus paskelbiamas komunikatas. Šį kar tą ir Chruščevui išvykus namo jokio komunikato nebuvo paskelbta. Ir pats Nikita savo pirmoje kalboje po vizito Vladivostoke nieko apie pasitarimus nepaminėjo, o tik toliau varė savo "taikos misiją", gyrė prezidentą Eisenhowerį, jo taikos supratimą ir norą nesusipratimus spręsti taikiomis pasitarimų priemonėmis. Šis atsitikimas, sąmoningas ar ne, pagal planą ar ne, politiniams sluogsniams davė progą sakyti, kad tarp Kinijos ir S. Rusijos, arba tarp Rusijos ir Kinijos komunisų partijų, yra atsiradusių nesklandumų. Aišku, kad spėliojimai gali būti teisingi ar neteisingi, nes laisvuose kraštuose, jeigu ir nepaskelbtų komunikato apie pasitarimus, tai iš spaudos žmonių šis tas sužinoma. To negali būti komunistinėje santvarkoje, ypač kas liečia dviejų komunistų partijų vadų slaptus pasitarimus, jų eigą, apimtį, reikalus ir tikslus. Komunistinės diktatūros santvarkoje spauda, kaip ir kiti žinių šaltiniai, yra partijos žmonių rankose, jie neišduos, neban dys spėlioti, nes tuo nusižengtų linijai, už ką susilauktų ir represijų. Tai žino ir to laikosi be sąlygų.

Prieš vizitą Amerikon

Gavęs pakvietimą vizituoti Ameriką, pasitarti su politikos vadais ir pačiu prezidentu, Chruščevas ir visi Maskvos režimo sluogsniai ėmė proteguoti taiką, kalbėti apie sprendimus tik lygybės susitarimais, smerkti jėgos kultą. Atsirado Nikitos vadovybėje "visuotina meilė" taikai. Jis pats kalbėjo, spauda rašė tik apie šaltojo karo baigimą, ledų tirpinimą, problemų sprendimą taikiomis pasitarimų priemonėmis. Bet tuo metu, lyg priešginybė, Kinijos vadai ėmė vartoti jėgos demonstraciją. Jie išdrįso užkabinti net savo "gerą draugą", rėmėją ir simpatiką Nehru.

Užsilikusią "Britanijos imperializmo" klaidą, kuri buvo padaryta Kinijos teritorijos sąskaiton, jie prisiminė tuo laiku, kada Maskva kalbėjo apie taiką, padėties sušvelninimą. Be derybų pasiuntimas "klaidos atitaisyti" kariuomenės, net vie tomis pažeidimą Indijos teritorijos, arba mažųjų jos kaimynų, kurie yra Indijos globoje, įtakoje, protektorate; pagaliau pareikalavimą net 40,000 kv. kil. "imperializmo" pataisos, aiškiai sudarė Maskvos linijai priešginybę. Pakurstymas Šiaurės Vietnamo paremti Laos partizanų, slaptas jų rėmimas ginklais ir karinėmis medžiagomis, nors Maskvos buvo viešai pasmerktas toks žygis, neišvardinant tikrojo kaltininko, bet siūlymas taikingai reikalą baigti, vėl tamsi žymė atsirado Maskvos — Peipingo partijų sugyvenimo harmonijoje, draugystėje ir bičiulystėje. Bet pats didžiausias skirtumas, nesusitarimas bus atominiai ginklai, kurių Kinija neturi, gi Rusija jų turi. Kodėl Maskva slepia atominę paslaptį, neduoda ginklų, yra sunku atspėti. Viena aišku, kad Kinijos "brolio" laikymas žemesniu, jo išnaudojimas, rodymas nepasitikėjimo, bus nesusipratimo priežastimi, gal pradžia skilimo, kaip prieš 1948 metus atsitiko su Tito Jugoslavija. Antras dalykas, Maskvai sudaro geltonosios rasės susikimšimo baimė, gi turėdami atominį ginklą, jį gali panaudoti ne tik prieš imperialistus, bet ir prieš savo mokytoją. Rodymas viešai draugystės, vizitavimai, puoselėjimai linijos ir tikslų, arba praktikavimas ideologijos ir santvarkos formos, dar nėra faktas, kad viskas yra pilnoje tvarkoje, nėra skirtumo vidinėje vadų ir partijos teorijoje, iškaičiavimuose, gyvenimo eigos realybėje.

Kinijos tautos tragedijos aukų nekaltas kraujas gali atsibusti, sužydėti taikos ir laisvės pilnaviduriais žiedais, anksčiau, negu galima pranašauti, remtis įvairiais dabartinio režimo galybės faktais. Pati liaudis, pasiekusi kartybės ribą, kaip parodė buvusiam režimui, taip gali pakartoti ir dabartiniam.

K. S. T.

SUTEIKITE SAVO DRAUGAMS MALONUMĄ!

Mūsų įstaigos augimui prisidėjo taupytojų — kuriems patiko mūsų patarnavimas — rekomendacijos savo draugams. Jei Jūs esate mūsų klijentas, pasakykite savo draugams apie mūsų gerą patarnavimą, vertingą pelną bei apdraustą saugumą, kurį čia gaunate su taupomąja sąskaita. Jei dar nesate mūsų klijentas, prašome — atvykite ir įsitikinkite! Visuomet priimsime draugiškai.

Indėliai yra apdrausti per Federal Savings & Loan Insurance Corp. iki $10,000 kiekvienam asmeniui

UNIVERSAL SAVINGS and Loan Association
1800 S. Halsted St.
Tel. HAymarket 1-2028

DAŽYMAS IR DEKORAVIMAS
Iš vidaus ir iš oro. Darbininkai apdrausti.
V. VAITEKŪNAS
Tel. PR 8 - 2215

Sąžiningai — nebrangiai taisau
TELEVIZIJOS IR RADIO APARATUS IR AIR CONDITIONERS
Už patarnavimą vietoje — $3.00; už dirbtuvės darbą — $10.00 ir dalys.
Pigios paveikslinės lempos.
J. MIGLINAS
2549 W. 69 St., H a, PR 6-1063

KAZYS ČESNAUSKAS
12116 So. 93rd Ave.
PALOS PARK, ILL.
Telef. GIbson 8-4938
• Generalinis kontraktorius naujų namų statybai, įvairiems remontams ir namų pertvarkymams • Turime didelį patyrimą namų statyboje. • Patys atliekame cemento ir medžio darbus • Apskaičiavimai nemokamai.

Duoną ir įvairias skoningas bulkutes kepa

BRUNO'S KEPYKLA
3339-41 S. Lituanica Avenue
Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčiame į visus artimuosius miestus.
Tel. CLiffside 4-6376

CHICAGOS VIENINTĖLIS LIET. BIURAS KELIONĖMS I VISĄ PASAULĮ:
WIDE WORLD Tours Inc.
9688 Evergreen Plaza
(95th St. & Western)
2 sav. lėktuvu kelionė su palydovu:
Mexico — lapkričio 28 d.
Caribų sal. — lapkričio 7 d.
Hawaii — spalio 7 d.
Jungle Safari — sausio, vasario ir kovo mėn.
Walter Rask (Rasčauską)
Tel. — GA 2-0640

SOPHIE BARCUS RADIJO VALANDA
Visos programos iš WOPA
AM. 1490 Kilocycles FM 102-7 MC
Kasdien: nuo pirmadienio iki penktadienio 10 - 11 val. ryte. Šeštadienį ir sekmadienį 8:30 iki 9:30 val. ryte.
Vakaruškos pirmadienį 7 val. vakare. 7159 So. Maplewood Ave., Chicago 29, Ill. Telef. HE 4-2413

NUO UŽSISENĖJUSIŲ BEI SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ ATVIRŲ IR SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ, negali ramiai sėdėti arba naktimis miegoti dėl jų užsisenėjusios žaizdos niežėjimo ir skaudėjimo senų atvirų ir skaudžių žaizdų — uždėkite LEGULO OINTMENT. Jos gydymo ypatybės palengvins Jūsų skausmą ir galėsite vėl ramiai miegoti naktimis. Vartokit ją taipgi nuo skaudžių nudegimų. Ji taipgi prašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi prašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Yra tinkama vartoti nuo išdžiūstančios, suskilusios odos, dedervinių odos išbėrimų ir t.t., taipgi tinkama vartoti vaikučiams, kada pasirodo skaudus išbėrimas nuo vystyklų. Ji yra gera gyduolė nuo išviršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodama: po 75 centų, $1.25 ir $3.50 (paštu, $3.85). Pirkite vaistinėse Chicagoj ir apylinkėse: Milwaukee, Wis., Gary, Ind., Detroit, Michigan arba rašykit ar atsiųskite Money Orderį į —

LEGULO, Department D.
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

RINOS & VANDENS NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI (Gutters & Downspouts)
DEDAME VARIO — "COPPER ALLOY" METALO RINAS ir VAND. NUTEKAMUOSIUS VAMZDŽIUS už tokią pat kainą, kaip ir "galvanized". Jų niekad nereikia dažyti ir jie ištveria neribotą laiką.
VISOKIUS STOGUS taisome ir atremontuojame. Garantuojami 5 metams.
DŪMTRAUKIUS IR "SMOKS-STACKS" išvalome, atremontuojame ir atliekame "tuckpointing".
NAMŲ RINAS IŠVALOME ir pataisome, išsmaliname iš vidaus ir nudažome. Bus kaip naujos.
Mūsų firma yra didžiausia šioj srity, atliekame darbą kuo geriausiai, už žemiausias kainas visame mieste. Visas mūsų darbas garantuojamas. Esame pilnai apsidraudę. Kreiptis galima dieną ar naktį ir sekmadieniais. Telefonai —
LAwndale 1-6047 arba ROckwell 2-8778
Mielai Jums patarnausime.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

"IF YOU CAN FIND A BETTER BOURBON ...BUY IT"

We, and we alone, make every drop of Ancient Age. What's more, Ancient Age is made in one place only, at the distillery in Frankfort, Kentucky, in the heart of the great bourbon country. We use nothing but *original* and *genuine* Ancient Age bourbon. That's why, the distinctive taste and bouquet of this superb bourbon is always the same...bottle after bottle. That's why Ancient Age is the largest selling six year old Kentucky Straight Bourbon in America! Kentucky Straight Bourbon Whiskey • 6 Years Old • 86 Proof • ©Ancient Age Dist. Co., Frankfort, Ky.

Ancient Age
THE MILDER KENTUCKY BOURBON

1.63 ½ Pt.
3.18 Pint
4.98 4/5 Qt.

½% PADIDINA DIVIDENDĄ!

CRANE SAVINGS AND LOAN ASS'N
2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083
B. R. Pietkiewicz, pres.: E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas

Mokame augštus dividendus. Keičiame čekius. Parduodame ir perkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai nemokamai.
Pradėkite taupyti atidarydami sąskaitą šiandien. Apdrausta iki $10,000.
Darbo valandos: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro; antrad ir penkt 9 iki 5; trečiad uždaryta, o šešt. nuo 9 iki vidurdienio.

GRANT WORKS
ALYVA ANGLYS
Sąžiningas patarnavimas.
Geriausios rūšies anglys ir alyva.
1546 So. 49 Ct., Cicero 50, Ill.
OLympic 2-9311
Adam Bernadisus

GAZO APŠILDYMO KROSNIŲ IŠPARDAVIMAS:
SIEGLER, MONOGRAM, MOORE ir daugelio kitų firmų nuo $69.95 ir aukščiau

Specialus išpardavimas išstatytiems pavyzdžiams. 3-jų dalių Sectional svečių kambario komplektas ir 2-jų dalių svečių kamb. komplektui ir miegamojo kamb. koplektui.

Mūsų erdviose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų baldų elektrinių krosnių, radio ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS,
Savininkai

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Rd. Tel. SEeley 3-4711
Sekmadieniais atdara nuo 11 iki 4:30 po pietų

1909 1959
STANDARD FEDERAL
Chicagos stipriausioji įstaiga

Laiminga ateitis priklauso tiems, kurie taupo SAUGIAI dėl Jos. Jau virš 50 metų sekmingai tarnaujame lietuviams.

• Kodėl neskolinti iš Standard Federal, kurioje daug sutaupysite?

4% DABAR MOKAME VISIEMS TAUPYTOJAMS
JUSTIN MACKIEWICH, President
JUSTIN MACKIEWICH JR., Manager
TURTAS $70,000,000.00
ATSARGOS FONDAS $6,000,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: Virginia 7-1141

VALANDOS: Kasdien, įskaitant šešt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. p.p. Ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Treč. visai neatidaroma.

Lietuvos kova dėl žemės

(Atkelta iš 3 pusl.)

Tik Artojo planai ir kilnūs sumanymai ir užsimojimai sudužo į kitą sieną. Artojas pradėjo savo darbą beveik didžiojo karo išvakarėse. Po nepilnų metų darbo suliepsnojo pirmas didysis karas. Artojo darbas buvo nutrauktas. Nepriklausomybė Artojui sudarė naujų kliūčių. Visi dvarai buvo nusavinti ir paimti į žemės reformos fondą. Tas pats likimas ištiko ir Artojo nupirktus ir užpirktus dvarus. Dr. Rugys jau buvo miręs. Kiti Artojo vadai nesirūpino jo reikalais tada, kai buvo rengiamas ir svarstomas Seime žemės reformos įstatymas. Kun. Jarulaitis su kažkuriuo kitu valdybos nariu kreipėsi pas mane tik tuomet, kai žemės reformos įstatymas buvo priimtas. Žemės Ūkio ministeris įstatymo laužyt negalėjo. Tad patarčiau jiems kreiptis betarpiškai prie įstatymų leidėjo — Seimo. Bet Seimas nerado galimybės jų prašymą patenkinti. Kairieji atstovai iš prašymo pasišalinė, jos narius įžeisdami, ir prašymą atmetė.

Dr. J. Rugio vaidmuo

Artojo nariai savo darbą pradėjo dar caro okupacijos metu gražiais ir kilniais tikslais, ne spekuliacijos. Galima buvo su padėka leisti Artojui supirktą žemę išparceliuoti, kad ir Žemės Ūkio ministerijai prižiūrint ir parceliacijos sąlygas nustatant. Artojo nariams už gražų ir Lietuvai naudingą darbą nedėkingumu buvo atlyginta. Dr. Rugys į Artoją buvo sudėjęs visus savo turėtus pinigus. Mirdamas savo šeimą paliko be skatiko. Jo šeima pasiliko labai sunkioj padėtyj. Ne tik pragyvenimo klausimas kilo visu aštrumu, bet vaikų likimas. Bet Dievas geros šeimos neapleido ir gal dėl dr. Rugio nuopelnų suteikė jai savo palaimos. Dr. Rugys nevienam padėjo eiti mokslus. O savo giminaitį Feliksą Martišių savo lėšomis išleido į kunigus, kuris tapo bene pirmu Lietuvoj sodininkystės mokytoju, paruošęs platų populiarų sodininkystės vadovą, greitu laiku paplitusį po Lietuvą, užveisęs didelį medelyną ir pats važinėdamas po kaimus ne tik su paskaitomis, bet ir praktiškai mokydamas medelius sodinti, skiepinti ir tt. Kun. Martišius vėliau tapo ir rimtu pedagogu, ilgus metus direktoriaudamas Prienų gimnazijoj. Kalbamas kun. Martišius Rugių šeimai ir buvo Dievo siųstas žmogus. Jo globojami ir padedami Rugio anksčiau minėti vaikai galėjo baigti mokslus ir tapti naudingais Lietuvai žmonėmis. Dr. Rugys savo vietoj paliko tris rimtus ir garbingus kultūros veikėjus.

SKAUTAI

CAMP KIWANIS STOVYKLOJ

Rugsėjo 10-13 d. Juozapavičiaus būrelio skautai v. kand. iš kilavo Camp Kiwanis amerikiečių skautų stovyklavietėje. Tomis dienomis pasitaikė labai gražus oras, kurs leido stovyklautojams iš stovyklos daryti iškylas, pasimaudyti ir bendrai saulėje pasideginti. Pasideginti pasideginom, bet netoli nuo stovyklavietės kilo miško gaisras. Su miško policija nuskubėjom jo gesinti. Gesinimas truko apie keturias valandas. Dėkodami už mūsų pagalbą, miško policija "užfundijo" šalto lemonado. Va karais prie laužo skambėdavo lietuviškos dainos, o būrelio muzikantai palinksmindavo armonikėle bei dūdele. Apsilankė keli amerikiečių skautų vadovai, kurie iš tikrųjų žavėjosi lietuviškomis dainomis. bet labiausiai nustebo kai būrelio lengvakojai sušoko "Oželį". Iškiloje buvo aptarti būrelio ateities planai, nagrinėjami skautiški klausimai, taip pat pasirodė savo gabumais paskil. A. Bubnys, ant kurio pečių gulėjo virėjo našta. Atėjo laikas važiuoti namo. Sekmadienį rytą, po pamaldų, pradėjom pakuotis o apie 2 val. p. p. apleidom stovyklavietę.

Vadovas

BŪSIMŲ SKAUTŲ TĖVAMS

Visi tėveliai, norintieji įrašyti savo sūnus į Lituanicos skautų tuntą kreipiasi į drauginin kus sekančiose Chicagos dalyse:

1. Brighton Park — į ps. R. Povilaitį, 4415 So. Francisco, tel. CL 4-5895.

2. Bridgeport — į s. J. Kaną, 3246 So. Halsted st.

3. Marquette Park — į s. v. sklt. V. Kučiauską, 5603 So. Ada, tel. PR 8-0358.

4. Cicero — į s. v. v. sklt. J. Prapuolenį, 1615 So. 49 ct. Cicero, Ill., tel. OL 2-1717.

Į skautų organizaciją priimami berniukai sulaukę 7 m. amžiaus. Berniukai į skautus priimami: nuo 7-11 m. — į jaun. skautus, nuo 11-16 m. — į skautus. Smulkesnių žinių galima gauti kreipiantis į aukščiau paminėtus draugininkus.

Lituanicos tunto tuntininkas

AMERIKOS RAUDONASIS KRYŽIUS PAIEŠKO

Goronckovski Feliksas, Františkas, Kazimiers & Stanislava — ieško Goronckovska Apolonia;

Kaminskas Stanislovas & Kaminskaitė Stasė & Helena — ieško Garbaciauskas Antanas;

Laudanskas Peter, Frank & Prantsishkus — ieško Andrionienė Domitsell:

Lukošienė Veronika — ieško Keirienė Cecilia:

Sodaitis Jurgis — ieško Sodaitis Vincas;

Vaitkevichus Stasis — ieško Kunilonienė Anelė;

Velvelis Karlis — Karklina A. (Mrs.).

Atsiliepti:

THE AMERICAN RED CROSS
Chicago Chapter
529 S. Wabash Avenue - Chicago
Tel. Wabash 2-7850
WILLIAM C. LUCEY
Executive Director

Apsimoka skelbtis "DRAUGE" nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

LIETUVIŲ BENDROVĖ
2735 West 63rd Street Chicago, Illinois
GAPS FUEL COMPANY
Tel. — PRospect 6-6677
Įrengs NAUJĄ APŠILDYMO SISTEMĄ Jūsų namams
Pristatys ALYVĄ ir ANGLIS
Kreipkitės į MEČISLOVĄ SKRUDĮ. Namų tel. OLympic 2-4521
Giving Always Perfect Service!

PRISTATOM Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUI MEDŽIAGĄ
CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Prez.
3039 So. Halsted St.
Tel. VIctory 2-1272
Apkainavimą ir Prekių Pristatymą Teikiame Nemokamai
— ★ —
Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

DAINA CO
Sav. inž. A. Semėnas
Televizijos - radijai - fonografai - plokštelės - elektr. virtuvės prietaisai - laikrodžiai - raš. mašinėlės - radijų, TV ir elektros lempos - jv. atenos - svarstyklės - baterijos - dalys ir kit.
PARDAVIMAS - TAISYMAS
3321 S. Halsted St. - CL 4-5665
Atd.: 9-6. pirm.-ketv. 9-9. Sekm. užd.

PATS LAIKAS SIŲSTI DOVANAS KALĖDOMS
Stein Textile bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylons, taffeta, aksomo ir kitų medžiagų siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą — už žemas kainas!
Geriausios ANGLIŠKOS ir "Worstead" MEDŽIAGOS KOSTIUMAMS, PALTAMS, kurių kainos paprastai yra $9.80, dabar už jardą tik $4.50
60 colių vilnonės medžiagos ir "flannel" vyriškiems ir moteriškiems kostiumams tiktai $1.89
48 colių užuolaidoms bei uždangoms medžiagos vertės iki $2.98, tiktai $1.19
Pirkę medžiagos daugiau už $20.00, gaus nemokamai medžiagos vienai suknelei. Ypatingai didelis pasirinkimas vilnonių ir šilkinių medžiagų suknelėms.
Čia jūs rasite didelį pasirinkimą inpilams medžiagų; nuotakoms "lace" satino, taffeta, "brocades", aksomo. Shantung šilko ir kt. Yra liekanų medžiagų pamušalams už ypatingai žemas kainas.
STEIN TEXTILE CO.
1306 SOUTH UNION AVENUE
1 blokas į rytus nuo Halsted St. 1½ bloko į pietus nuo Roosevelt Rd. Atdara 6 dienas savaitėje iki 5:30 val. vak.
UŽDARYTA PIRMADIENIAIS.
Tel. MOnroe 6-8152. FREE PARKING — kitoje pusėje gatvės

VLADO KLASH,
Town of Lake Utilities
FURNITURE — CARPETING
TELEVISION — APPLIANCES
1800 West 47th Street
(kampas Wood Street)

Jums parduos už žemų žemiausią kainą apšildymo krosnį — **SIEGLER**, Moore, Warm Morning ar iš daugelio kitų firmų.

TV — RADIJAI — HI-FI — STEREOFONINIAI HI-FI VOKIŠKI
FRANK'S Television and Radio, Inc.
SALES & SERVICE Sav. P. Keršis, P. Endzelis, J. Bendoraitis
3240 South Halsted Street Tel. — CA 5-7252

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASS'N
MUTUAL FEDERAL maloniai praneša visiems taupytojams, kad dabar mokame
4% METINIŲ DIVIDENDŲ
Dividendai išmokami Birželio mėn. 30 dieną, ir Gruodžio mėn. 31 dieną.
Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
2202 W. CERMAK ROAD,
CHICAGO 8, ILL.
Tel. VIrginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, President

PERKRAUSTYMAI - MOVING
Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Dėl artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiai:
ANTANAS VILIMAS
3415 SO. LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas FRontier 6-1882

IR BŪTINAS IŠLAIDAS DARYDAMAS GALI DAR SUTAUPYTI!
D. Jurjono Bendrovė yra vienintėlė Chicagoje, kuri toki aukštą (10%) pelno dalį grąžina prekėmis savo nuolatiniams kostiumieriams; ir 5 centų pirkinys yra registruojamas specialiose kortelėse ir tas jau dalyvauja pelno paskirstyme. Tūkstančiai žmonių jau tuo yra pasinaudoję. Kodėl ir Tamstai nepasinaudoti tomis santaupomis?
Ka galite toje Bendrovėje pirkti? O gi daug ko! Štai:
Namų ruošai: stiklų — stiklelių, virimui ir kepimui indų, peilių, šakučių, šaukštų, šaukštelių, įvairiems kepsniams formų, mėsai malti bei bulvėms tarkuoti ir duonai supiauti mašinėlių. Valymui įvairiausių priemonių pradedant šluotomis ir baigiant chemikalais indams ir metalui bei kilimams valyti.
Dovanoms: Importuoto kristalo ir porcelano, sidabrinių indų, kurie nepajuosta — visada žiba, gėlėms įmerkti vazelių, įvairių figūrėlių. Namų remontams: dažų, sienoms klijuoti popierių, luboms, sienoms ir grindims išdėti plokštelių (tils), glaistymo priemonių ir įrankių, vonių, toiletų, sinkų, prausyklų ir vaistams bei kosmetikai ir kitoms smulkmenoms susidėti spintelių su veidrodžiais ir elektr. apšvietimu. Krautuvė atidaryta kiekvieną darbo dieną įprastinėmis valandomis ir šventadieniais nuo 11 iki 2 val. p. p.
Adresas. 3251 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Tel. CA 5-1064.
Pirkite tenai, kur vartotojas dalyvauja bendrovės pelne!

CLASSIFIED & HELP WANTED ADS

REAL ESTATE

Mūr. 2 po 4, mūr. garaž. $22,900.
Mūr. 2 po 5 ir 2 kb., gar. $25,900.
Mūr. 2 po 5 ir 2 po 4 gar. $46,900.
Mūr. 8 apt. ir 2 biz. apie 7 metų pajamos.
Pamatykit ir tikrai pirksite
Pirkdami namus patikrinkite mus.
BUDRECKAS
4081 ARCHER AVE. LA 3-3384

REAL ESTATE-INSURANCE
NORKUS & ASSOCIATES
2405 W. 51st Street
WAlbrook 5-5030
Vak. PR 8-3579
Trečiadieniais uždaryta

TALMAN REALTY CORPORATION
Tel. REpublic 7-9400
2625 W. 71st STREET
Visada naudokitės mūsų teisingu patarnavimu namų pirkime - pardavime., bei butų nuomavime

St. Thomas More parapijoje parduodamas 4 mieg. kamb. mūr. namas. 2 auto garažas. Gazu apšild. Pilnas rūsys. Apsauga nuo potvynio. 1½ vonios. Priedai. Kaina virš $20,000. Savininkas WA 5-1170.

BUILDING & REMODELING

Vacys Petrauskas
GENERAL CONTRACTOR
— stato —
- rezidencinius
- komercinius ir kt. pastatus
- Taip pat atlieka įvairius remonto darbus.
6936 S. Maplewood Ave.
Telefonai:
Res. HE 4-7482, Off. CL 4-7450

VALERIJONAS ŠIMKUS
GENERALINIS KONTRAKTORIUS
2618 W. 71st Street
Tel. PR 8-4268-9
Namų tel. TE 9-5531
Naujų namų statyba ir įvairūs remonto darbai, aliuminijaus ir stiklų: durys, langai, jų stogeliai ir kt.

STANKUS CONSTRUCTION CO.
Atlieka planavimo ir statybos darbus gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir prekybos pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 360 įvairių standartinių projektų Ofiso ir namų telefonas
PRospect 8-2013
7403 SO. WESTERN AVE.
Chicago 36, Ill.

ANTANAS LUKAS IR SŪNUS
2717-19 West 71st Street
BUILDING CONTRACTOR
Stato naujus namus, atremontuo ja senus. Kreiptis:
Telef. HEmlock 4-5881

KERELIS BROS.
CONSTRUCTION CO.
Statome įvairius REZIDENCINIUS, MEDICINOS ir PREKYBOS tikslams skirtus pastatus.
ARCHITEKTAS atlieka planavimą pagal JŪSŲ pageidavimą.
REpublic 7-8949
6350 South Albany Avenue.

JŪS GALITE TURĖTI!
a. Pelningus apartmentinius namus, duodančius gerą pelną,
b. 1 buto, 2 butų ar 4 butų gyv. moderniškus namus,
c Gražų, stilingą ir patogų Ranch tipo namą.
Tam reikalui turime puikių statybos sklypų Marquette Park, Gage Pk., Brighton Park ir kitose apylinkėse.
Taip pat darome visus namų pataisymus.
L. STAŠAITIS & CO.
GENERAL CONTRACTORS
2456 W. 69 St., CHICAGO 29, ILL.
Off.: WA 5-9730, Res.: IN 8-8208
Darbo val. 8—8 p. p.

Perskaitę "Draugą", duo kite ir kitiems pasiskaityti
Skelbkitės "Draugė"

REAL ESTATE

DIDELIS BARGENAS FLORIDOJ
3½ akrų su apleisinų sodu, su 6 kamb. namu iri dar kitu nauju namuku. Abudu namai apstatyti baldais, gali būti išnuomuojami ištisus metus. Dvigubas garažas. Vietovė labai graži, pakili, prie didelių ežerų ir netoli Atlanto. O kaina? Tik $16,000!
7 KAMB. MŪR. NAMAS
Su 4 miegamais, tinkamas didelei šeimai. Namas 5 metų senumo. Dvi vonios ir du tualetai. Garažas. Į Vakarus nuo Kedzie. Tik $25,000.
GERŲ PLYTŲ BUNGALOW
6 kambariai, 3 miegami. Marquette Pk., arti mokyklos. $21,500.
ROOMING HOUSE
Mūrinis, 27 vienetai (units). Geram stovy, geroj vietoj. Apie $23,000 metinių pajamų, o tik $5,500 metinių išlaidų. $96,000.
GERAS INVESTAVIMAS
Netoli 79-os ir Bishop. 4 butų mūr. Gazo šilima. 3 auto garažas. $340 mėn. pajamų. Pigus.
DIDELIS PIRKINYS
Rinktinėje vitoje Chicagoj 22 vienetų motelis, 16 kam. viešbutis, 7 kamb. namas savininkui ir taverna. Metinių pajamų $90,000. Kaina $280,000.
TRYS BUTAI — $19,000
Mūr. 5, 3 ir 4 kamb. Autom. šildymas karštu vandeniu — alyva. Įmokėti $5,000. Savininkas duos paskolą.
6 DIDELI APARTMENTAI
Tvirtas mūro namas puikioje vietoje. Tik $40,000. Apie $6,000 metinių pajamų.
ŠIOS SAVAITĖS PIRKINYS
10 metų viehos šeimos mūr. namas. 4 kamb. apačioje ir 3 kamb. viršuje. Tik $17,000. Paskubėkite!

P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 West 71st Street
Tel.: WAlbrook 5-6015

Arti bažnyčios — Marquette Parke, parduodamas duodas geras pajamas cottage. 2 kamb. angliškam rūsy, 4 kamb. I-me aukšte ir 3 kamb. viršuje. Namas labai gerame stovyje. Karšto vandens šiluma, kūrenama aliejumi. Apmušta asbesto lentelėmis. Namą galima pirkti kartu su kampiniu sklypu, arba be jo. Reikia pamatyti, kad įvertintumėt.
Arti Campbell Soup dirbtuvės. parduodamas cafeterijos stiliaus restoranas. Gerai ir patogiai įrengtas ir daro didelę apyvartą. Labai tinkama biznio vieta didelei šeimai.
Pajamų namas. 1-me augšte 4 kamb. butas ir užpakaly 3 kamb. butas. 6 kamb. 2-me augšte. Naujai apkaltas; naujos elektrinės vielos. Modernios vonios. Patys gyvenkite ir imkite $125 mėn. pajamų. Tik $3,700 įmokėti.
Brighton Parke. Pajamų namas: 2 kamb. butas angliškame rūsy; 4 kamb. 1-me augšte ir 2 kamb. pastogėje. Visur naujai pertinkuota. Gazu apšild. Naujos vonios. Viskas moderniška. Pilna kaina $12,700.
Mums reikalingi tušti sklypai namams statyti. Mokame augščiausias kainas.
Turime ir kitų namų pardavimui taip pat ir prekybinių namų
Jei norite parduoti savo namą, mes ume mielai patarnausime turime klijentų norinčių pirkti. Prašom kreiptis į mūsų raštine

SHUKIS REALTY
6433 S. Pulaski St.
Tel. LUdlow 5-5900

10 butų apart. po 4 k. labai gerame stovyje prie gero susisiekimo, mokyk. ir baž. $75,000.
Geras mūrinis — 2 po 4 k. su garažu, Brighton Parke. Tik $21,000.
2-jų a. mūr. 2 po 5 k. ir 4 k. butas rūsy. Šild. gazo pečiais. $16,000.
Gage Parke. Gražus mūr. namas. 4 dideli mieg. kamb. Galimybė padaryti 2 butus. Tik $19,000.
Puikus pirkinys pensininkams. 120 mylių nuo Chicagos, netoli Michigan ežero. 25 akrų ūkis su modern. įrengtu 5 kamb. med. namu. $9,000.
Be tų turime ir daugybę kitokių namų, biznių bei apartamentų. o taip, pat daug jieškančių pirkėjų Ir Jūs užsiregistruokite pas mus.

M. ŠIMKUS
REAL ESTATE — INSURANCE
4259 So. Maplewood Ave.
CL. 4-7450. Res. YA 7-2046

Sąžiningas, greitas ir pilnas patarnavimas perkant - parduodant nejudomą turtą.
Parūpinamos paskolos, draudimai.
J. STONKUS
Real Estate Broker - Notary Public
PRospect 8-1595

6521 SO. WASHTENAW AVE. Pajamų namas; puikiai prižiūrėtas. Parduodamas už labai prieinamą kainą. Dėl apžiūrėjimo kreiptis telef. REpublic 7-9402.

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

NAMŲ SAVININKAI
TARPININKAUJAME BUTŲ IŠNUOMAVIMUI
PATARNAVIMAS VELTUI
TURIME LAUKIANČIŲJŲ SĄRAŠĄ
BELL - VARPAS Real Estate
5916 S. Western — PRospect 8-2233

Išnuom. butas 2-me augšte. Vienam ar dviem suaugusiems. 6328 S. Sacramento Ave.
REpublic 7-9244

Išnuom. 4 kamb. apšild. butas 1-me augšte. $65 į mėn. Pageidaujama vyresnio amž. vedusių pora. Apylinkėje 47th ir Pulaski Rd. Skambinti po 4:30 p. p.
REliance 5-5816.

Išnuom. 4 kamb. butas, be baldų. Vonia ir karštas vanduo. Patiems apsišildyti. Naujai dekoruota. 4441 S. Honore St. YArds 7-1066.

REAL ESTATE

MARQUETTE PARKO CENTRE:
5 kamb. mūrinė 12 metų rezidencija, šildymas gazu, kaipetai, garažas, platus lotas $17,800.
4 apartmentų mūrinis 2 po 5, 2 po 3. Pajamų $350.00 į mėnesį ir savininkui butas $55,000.
Geras 5 kamb. mūrinis bungalow ir garažas. Arti transportacija. Kaina $16,500.
Naujai 5½ kamb. mūrinis į rytus nuo Western, šildymas gazu $17,800.
6 kamb. namas arti mokyklos ir bažnyčios, geras pirkinys už $14,900.
5 kamb. bungalow ant plataus sklypo, arti parko $17,500.
Mūrinis bungalow su lotu 6 kamb. gazu šildymas, garažai, tik $19,800.
Bargenas, 6 kamb. mūrinis, blokas nuo parko, naujas šildymas, garažas $17,900.
Elegantiškas ranch 6 kamb., prie parko daug priedų. Šalia 2 auto garažas. $26,500.
2 butų mūrinis 2 po 6, Alyva šildymas. Garažas. Geros pajamos $29,800.
Naujas 5½ kamb. mūrinis, šildymas gazu. Apsauga nuo potvynio. $20,000.
7 kamb. mūrinis bungalow, karšto vandens alyva šildymas, garažas, $21,000.
Didžiulis namas 4 butai ir 2 biznio patalpos. $25,000.
Mūrinis, 3 butai ir biznis, 2 auto. garažas. $43,000.
Naujas 2 butų mūrinis namas, kambarys apsaugotam rūsy, aluminium langai, garažas $36,500.
Arti Jaunimo Centro 2 butų mūrinis, centr. šildymas alyva, garažas. $21,500.
BRIGHTON PARKE
Arti mokyklų 5 kamb. medinis, rūsys, garažas. $12,500.
Ant plataus sklypo 6 kamb. pajamų bungalow ir 3 kamb. butas angliškam rūsy, apsauga nuo potvynio, garažas. $21,000.
Gražus mūrinis 2 po 5, yra rūsys ir 2 auto garažas, blokas nuo mokyklos, $26,900.
2 butų medinis patogioj vietoj, geras rūsys, tvora, yra garažas, tvarkingas namas už $18,500.
Palos 6 metų, 6 kamb. mūrinis ranch, karpetai, alyva šildymas, 120 pėdų sklypas, garažas $23,900.
Geroje vietoje 4 butų mūrinis ir lotas. arti $300.00 pajamų, kaina $22,500.

K. VALDIS REAL ESTATE
2655 W. 69th St.
RE 7-7200 arba RE 7-8534

GERIAUSI PIRKINIAI ŠIĄ SAVAITĘ
Naujas mūr. 6 kamb. 85-os ir Winchester apyl. 30 pėdų sklypas. Labai moderniai įruoštas. Tuoj ga lima užimti. $26,000, arba pasiūlymas.
Mūrinis — 2 po 5 kamb. Centr. šildymas. Garažas. Arti liet. mokyklos. Brighton Parke. Reikia skubia parduoti. $26,500.
Medinis — 3 butai: 2 po 5 ir gražūs kamb. pastogėje. Gazo pečiais šildymas. $90 pajamų mėn. ir butas. $13,000.
Mūrinis — 1½ augšto, 7 ir 5 labai modern. kambariai. Centr. šildymas. Arti Jaunimo centro.
Turime daug namų ir jieškančių pirkėjų
Parūpiname paskolas, visų rūšių draudimus ir apskaičiuojame pajamų mokesčius.
Šeštadieni dirbsime visą dieną

ŠIMAITIS REALTY
General Insurance, Notary Public
2737 W. 43rd St. CL 4-2390

5 kamb. mūr. Georgian stiliaus namas, 2 mieg. Alyva apšil. Užuolaidos ir karnyzai. Air-condition. 3407 W. 72nd St.

SAVININKAS išvyksta iš Chicagos ir turi greit parduoti, gerame stovy 3-jų butų mūrinį prie pat Marquette Parko. Naujas šildymas gazu. Garažai. Dvigubas sklypas. $200 pajamų į mėn. ir 5 kamb. butas sav. $30,500.
WAlbrook 5-5030.

BRIGHTON Parke, ant Western Ave., parduodamas mūrinis namas ir 2 auto. garažas. 1-me augšte taverna; 2-me augšte 4 kamb. butas. Geras pirkinys kam nors. Gera nuoma. Skambinti po 6 v. vak. HEmlock 4-9449, susitarimui.

BERWYNE GRAŽI 8 KAMB. REZIDENCIJA ARTI Berwyn ligoninės. 2 vonios. Didelis "master" mieagmasis kamb. Pajamų $200 į mėn., plius butas. 2 auto garažas. Verta pamatyti, $23,900; įmokėti $6,000. SVOBODA, 6013 Cermak Rd. BIshop 2-2162.

MISCELLANEOUS

ŠILDYMAS
A. Stančiauskas instaliuoja visų geriausių Amerikoš firmų gazu ir alyva kurenamus pečius (furnaces), visų dydžių oro vėsintuvus bei Air Conditioners ir atlieka visus skardos darbus.
1546 S. 49th Court, Cicero
Tel. OLympic 6-0775 nuo 8 val. ryto iki 5 val. vakaro.
Telefonas nuo 5 val. vakaro
OLympic 2-6752

PROGOS — OPPORTUNITIES

Pardiodama TAVERNA. Prie kampo. Geras biznis. Prašo $3,500 — įskaitant visas prekes ir fikčerius. 6 kamb. butas užpakaly. Nuoma $150 į mėn. 3932 So. California Ave. Tel. VIrginia 7-8924.

SKAITYKIT IR PLATINKITE

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

ŽURNALISTO SĄVOKOS APTARIMAS

Pradėjus plačiau reikštis ir organizuotis Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Chicagos skyriui, dažnai tenka girdėti tarpusavyje kalbant, kas gali priklausyti tokiai Žurnalistų Sąjungai ir kaip yra nustatomas narių priėmimo klausimas, nes lietuvių žurnalistų Sąjungos įstatų retai kas žino. Atrodo, kad šituo klausimu reikėtų viešai pasisakyti ir paaiškinti norintiems, ką apie tai kalba patys įstatai. Tuomet visiems būtų aiškesnis reikalas ir būtų mažiau tuo reikalu kalbama. Todėl trumpai visiems atsakysiu.

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos nariu tampa pareiškus Sąjungos valdybai norą įstoti į Sąjungą ir valdybai nutarus pareiškėją priimti nariu. Valdyba nutaria pareiškėją priimti nariu tik būdama įsitikinusi, kad pareiškėjas pilnai pritaria Sąjugos tikslams ir iš patyrimo įgyto savo žurnalistinio darbo, pažįsta lietuvių žurnalistų darbo sąlygas, reikalus ir jo profesinius bei visuomeninius įsipareigojimus. Nario priėmimą valdyba sprendžia pasiremdama duomenimis apie kandidato į narius žurnalistinį patyrimą, kuriam pripažinti yra šios minimalinės sąlygos: žurnalistinis darbas turi būti kuriuo nors metu buvęs kandidato į narius pagrindinis užsiėmimas iš viso ne mažiau kaip vienerius metus, arba tas darbas turi būti buvęs bent žymus jo šalutinis užsiėmimas, iš viso ne mažiau kaip trejus metus.

Žurnalistiniu darbu yra laikomas bendradarbiavimas periodiniame spaudos leidiny ar informacijos įstaigoj, kuriose nors iš šios rūšies pareigose: redaktoriaus ar redakcijos nario, bendradarbio publicisto, specialaus korespondento, reporterio ar fotografo, apžvalgininko ar recenzento, mokslo populerizacijų ar pramoginio skaitymo medžiagos rengėjo.

Pagrindiniu spaudos leidiniu ar informacijos įstaiga laikomi tik tokie vieši spaudos leidiniai bei kitokios minties perdavimo priemonės vartojančios informacijas institucijos, kurios nėra apribotos tik tam tikros specialybės ar komercinės šakos informacijų teikimu arba tik tokios ribotos srities problemų svarstymu, arba yra skirtos visuomenei ar bent jos daliai informuoti apie įvairius viešo gyvenimo įvykius bei reiškinius, arba yra skirtas tokiems įvykiams ar reiškiniams viešai svarstyti.

Šalutinis užsiėmimas

Žymiu šalutiniu žurnalistiniu užsiėmimu yra laikomas darbas, kai šalia kito pagrindinio užsiėmimo atliekama bent dalis redaktoriaus darbo periodiniame spaudos leidinyje ar informacijos įstaigoje, arba pasireiškiama publicistiniais straipsniais, vidutiniškai bent kartą per mėnesį, arba pasireiškia kitose, jau anksčiau paminėtose žurnalistinio darbo srityse, vidutiniškai bent du kartu per mėnesį. Įgytas anksčiau žurnalistinio darbo patyrimas užskaitomas, nors kandidatas įstojimo metu į Sąjungą jokio žurnalistinio darbo nedirba.

A. Gintneris

RŪTOS RATELIS VIKRIAI SUKAS

Daug Chicagoje gimnazijų, valdiškų ir katalikiškų. Tarp jų lietuviškai visuomenei geriausiai pažįstama Marijos Aukštesnioji Mokykla, kurią veda seselės kazimierietės. Šią gimnaziją lanko daug lietuvaičių, kurios beveik visos priklauso Rūtos Rateliui.

Visi, kurie yra lankęsi parengimuose, suruoštuose Marijos Aukšt. Mok. salėje, yra matę uniformuotas mergaites patarnaujant rūbinėj bei nurodant vietas. Tai vis rūtietės! Jos ne tik patarnauja, bet dažnai atydžiai seka koncertus, minėjimus ar operas. Prie rūbinės nuošaliai stovi dėžutės, su parašu auka ir už gražų patarnavimą jos būna pripildomos. Prie šių pinigų, į iždą pačios mergaitės įneša gražią sumą, surinkdamos vieno dolerio nario mokestį ir kasmet suruošdamos šokių vakarą mokykloj. Surinktais pinigais rūtietės pripildė lietuviškom knygom daug lentynų savo mokyklos bibliotekoj. Kukliomis aukomis jos šelpia ligonius, našlaičius, senelius ir daug organizacijų Amerikoj ir kitur.

Nepriklausomybės diena mokykloje yra atšvenčiama pritaikinta programėle, kurios paruošimu rūpinasi ateina daug svetimtaučių mokslo draugių. Beveik visos mokyklos mokinės tą dieną nešioja trispalvę.

Pesimistams, kurie mano, Marijos gimnazijoj lietuvybė gęsta, kad tai tik laikina organizacija, tebūnie maloni staigmena išgirsti, kad šįmet į Rūtos Ratelį buvo priimtos 58 naujos narės.

Naujų narių priėmimas įvyko spalio mėn. 4 dieną. Iškilmės prasidėjo su šv. mišių auka, kurią aukojo gerb. kun. J. Vyšniauskas, Chicagoje žinomas ir mylimas jaunimo draugas. Jis sujaudino rūtietes gražia lietuvių kalba pasakytu pamokslu; ragindamas, kad jos žiūrėtų kaip žvaigždutės savo mokykloj, nes turi daug pareigų, daugiau negu kitos mokinės. Jis skatino, kad visos lietuvaitės būtų pavyzdžiu draugėms savo mokslo pažanga, darbštumu ir kilnia siela. Po šv. mišių aukos visos susirinkom, kartu su gerb. kun. J. Vyšniausku ir R. Ratelio globėjom sesele M. Kristina, sesele M. Nikola į mokyklą, prie rūtomis ir kitomis gėlėmis papuoštų stalų bendriems pusryčiams. Gaila, gerb. kunigėlis negalėjo pasilikti išklausyti mūsų programos, mat tuoj po pusryčių dainos lydimas išskubėjo prie kitų savo apaštalavimo darbų.

Mūsų pobūvio - susirinkimo programa buvo kupina pokštų, juokų. Savo "pirmokes" pakamavom uždaviniais ir sunkiais klausimais. Jos gi uždavinius sumaniai išsprendė ir klausimus gudriai atsakė, tuomet skaitėm "egzaminus išlaikytus ir priėmėm į R. Ratelį. Priėmėm prisegdamos rūtų puokštes prie uniformų švarkelių ir leisdamos perlipti per ligi šiol nuo mūsų atskiriantį žalią kaspiną. Užbaigėm, sustodamos į ratą, siūbuodamos, linksmai dainuodamos:

"Augo rūtos, augo mėtos,
augo lelijėlės,
Augo mūsų jaunos dienos,
kaip žalios rūtelės".

—I. M.

TĖVŲ MARIJONŲ BENDRADARBIAI

Tėvų marijonų bendradarbiai, užbaigę vasaros išvažiavimus, rengiasi jubilėjui ir žaidimams, kurie bus lapkričio 1 d. 3 v. p. p. Šv. P. M. Nekalto Pra sidėjimo parapijoje Brighton Park, prie 44 gatvės. Komisija susideda iš pirm. C. Copek, O. Ivinskaitė, Klimas, Andrulis ir Kaulakis.

Visi skyriai pažadėjo sunešti laimėjimų dovanas tam vakarui. Visi kviečiami prisidėti prie šio gražaus darbo. Pelnas skiriamas įrengti naują krosni ir visus indus tėvų marijonų namų salės virtuvei. Galima siųsti tiesiai tėvams marijonams: kun. A. Miciūnas, 6336 S. Kilbourn ave.

Biletus gausiai platina M. Bendradarbių pirmininkės: Cicero — F. Dvilaitis, Bridgeporto — S. Kaulakis, West Side — C. Copek, Brighton Park — A. Skrabutis, Marquette Park — P. Dubinskienė. Taip pat biletus platina vakaro komisija.

Ona Ivinskaitė

LIETUVIŲ BENDROVĖ

GAPS FUEL COMPANY

Praneša, kad

VINCENT DOBA

ir

MEČISLOVAS SKRUDYS

Yra jų įgalioti agentai.

DABAR laikas pirkti ALYVĄ — ANGLIS arba įrengti NAUJĄ APŠILDYMO SISTEMĄ Jūsų namams.

M. Skrudys ir V. Doba Jums visad ir visur greit ir gerai patarnaus!

Order FUEL OIL NOW!

2735 W. 63rd St. Chicago 29, Illinois

Telef. — PRospect 6-6677

Giving Always Perfect Service!

Mes mokame Augštą Dividendą!

MIDLAND Savings and Loan Association

PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 ARCHER AVENUE, Tel. LA 3-6719

AUGUST SALDUKAS, Prezidentas

A. A.

ANNA MARY VILUŠIUS

(tėvų pav. MATUTYTĖ)

Gyveno 5517 Oakdale Drive, Oak Lawn, Ill.

Mirė spalio 12 d., 1959, 10:52 v. v., sulaukus pusės am. Gimė Lietuvoj, Kilo iš Tauragės apskričio.

Amerikoje išgyveno 49 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime 2 dukterys: Julia Goril, žentas John, Ann Burdzinski, žentas Walter; sūnus Frank ir marti Eleanore; 7 anūkai ir 3 proanūkai ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoj paliko 4 seserys.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave.

Laidotuvės įvyks penktadienį, spalio 16 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukterys, sūnus, žentai, marti, anūkai ir proanūkai.

Laidot. direkt. John F. Eudeikis. Tel. YArds 7-1741.

Kun. Igno Boreišio laidotuvių PADĖKA

Rugsėjo mėn. 15 dieną palaidojom Detroito Holy Sepulchre kapinėse amžiną atilsį kun. Igną Boreišį. Jo sesuo Maria ir Juozas Staugai norėtų išreikšti didelę padėką visiems prisidėjusiems ir pagelbėjusiems tose liūdesio valandose.

Pirmiausia didelė padėka Dr. Siurbiui ir Dr. Stars, kurie per daugelį metų jį prižiūrėjo. Gili padėka dar prie ligonio lovos daug pasiaukojimo parodžiusiai Eleonorai Benderytei ir kitoms nursėms.

Po mirties ir laidotuvių reikaluose labai daug kam reikėtų parašyti padėką, bet tai neįmanoma padaryti. Todėl bent laikraštyje visiems reiškiame gilius padėkos žodžius ir atsiprašom, kad asmeniškai nebus padaryta.

Didelė padėka arkivyskupui John Dearden, kurs pats atvyko laikyti šv. Mišias ir atlikti kitas apeigas. Padėka naujam mūsų klebonui kun. W. Stanevičiui už visą organizavimą ir rūpestį bažnyčios apeigose ir kitur, kun. S. Sapliui, M. I. C., už prasmingą pamokslą, taipgi visiems kunigams dalyvavusiems asistoj ir laidotuvėse, seselėms pranciškietėms paruošusioms bažnyčią ir liturginius daiktus toms iškilmingoms apeigoms, laidotuvių direktoriui D. Braziui, bažnyčios komitetui, šv. Antano draugijai, veteranams stovėjusiems prie karsto, Vyt. Kutkui bendruomenės vardu tarusiam jautrų žodį kapinėse, ir visoms organizacijoms ruošusioms kunigams pietus: Altoriaus draugijai, Moterų Sąjungai 51 ir 64 kuopai, Rožančiaus Moterų Dr-jai, Vyčiams Ateitininkams, Jėzaus Širdies ir Tretininkų Brolijai, Chamberlain Bakery. Padėka už gėles ir šv. mišių aukas, kurių buvo apie pora šimtų organizacijų ar pavienių žmonių.

Atsiprašom ką būtume nepaminėję. Visiems giliausia padėka, o amžiną atilsį kun. Ignui Boreišiui tegul šviečia amžinoji šviesa.

MARIJA IR JUOZAS STAUGAI

A. † A.

DR. ANDRIUI MATULEVIČIUI mirus, giliausią užuojautą reiškiame p. Elenai Matulevičienei Lietuvoje, dukrelėms Laimai Vitkauskienei ir Janinai Vienužienei ir jų šeimoms.

Ona ir Juozas Daniusevičiai
Irena ir Liudas Kirkai
Birutė ir Bernardas Vindašiai

A. † A.

Dr. ANDRIUI MATULEVIČIUI mirus, jo žmonai ir dukroms — Laimai Vitkauskienei ir Janinai Venužienei ir jų šeimoms gilią užuojautą reiškia.

D. Giedraitis su šeima

A. † A. MICHALINAI ŽAKEVIČIŪTEI-BOŽANSKIENEI mirus,

seserims Alfonsai Jankauskienei ir Jadvygai Jucaitienei ir jų šeimoms gilią užuojautą reiškiame.

Salomėja ir Vytautas Janulaičiai

A. † A. DR. ANDRIUI MATULEVIČIUI

Lietuvoje mirus, jo dukroms — Laimai Vitkauskienei ir Janinai Vienužienei su šeimomis ir giminėms reiškiame giliausią užuojautą.

Did. Liet. Kun. Birutės Draugija

A. † A.

Dr. ANDRIUI MATULEVIČIUI mirus, jo dukroms ir žentams — Laimai ir Česlovui Vitkauskams ir Janinai ir Rimui Vienužiams, reiškia gilią užuojautą

Jasiukaičių šeimos

Didžiausia ir moderniškiausia paminklų dirbtuvė Chicagoje

Pirkite tiesiog iš gamintojo sutaupysite

BEVEL GRANITE COMPANY

119th St. & Kedzie Av.

Chicago 43, Ill., CE 3-4718

JONAS SAVICKAS, BE 8-3632 dienomis ir vakarais

JŪSŲ PASIRINKIMUI, DIDŽIAUSIAS RINKINYS GATAVŲ PAVYZDŽIŲ

MOVING

2047 W. 67 Pl., WA 5-8063

R. ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto reikalai ir pilna apdrauda.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Gerriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.

2443 WEST 63rd STREET

Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

EDVARDAS SAUNORIS — GĖLININKAS

Paruošia gėles iš savo šiltadaržių vestuvėms, krikštynoms ir kitoms iškilmėms. Parūpina gėles ne tik laidotuvėms, bet ir gėles sodinti ir puošti kapą jūsų artimųjų.

3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON,

SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Tel. — CEdarcrest 3-6335

Viena blokas nuo kapinių.

Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste.

Petkus

TĖVAS IR SŪNUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6812 S. WESTERN AVE., Tel. GRovehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero, TOwnhall 3-2108-09

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

• J. F. EUDEIKIS •

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue

Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Avenue

Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį.

Reikale šaukite mus.

Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojau patarnausime.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET Tel. YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

VANCE FUNERAL HOME
1424 S 50th AVE. OLympic 2-5245 ir TOwnhall 3-9687

Apie mus

× **A. a. Jurgis Shamis** mirė spalio 10 d. Englewood ligoninėje. Jurgis buvo aktyvus parapijos komiteto narys ir daug pasidarbavo Visų Šventųjų parapijos bažnyčiai, Roselande.

Jurgis Shamis buvo aktyvus narys Lietuvos Vyčių 8-toj kuo koj, jis priklausė L. Vyčių apskričiai ir darbavosi jų visuose parengimuose ir piknikuose. A. a. Jurgis yra buvęs L. Vyčių maršalka.

Jurgis Shamis darbavosi visuose Draugo dienraščio parengimuose ir piknikuose. Kur tik tėvų marijonų ar Draugo valdovybė pakviesdavo a. a. Jurgis ten mielai dalyvaudavo. Taip pat a. a. Jurgis darbavosi Balfe ir jų piknikuose.

A. a. Jurgis Shamis laidojamas šiandien, spalio 14 d. Rožančius buvo kalbamas antradienio vakare.

× **ALB K. F. Lietuvių Tautinių Šokių Institutas** paruošė programą lietuvių tautinių šokių grupių vadovų kursams. Kursų programą sudaro 16 pamokų. Vienai pamokai skirta 3 valandos laiko.

Lietuvių tautinių šokių grupių vadovų kursai pradedami lapkričio pradžioje Chicagoje. Norintieji kursus lankyti registruojasi (paskutinioji įsiregistravimo data lapkričio 1 d.) pas LB Chicagos apygardos valdybos pirm. J. Jasaitį, 7252 S. Whipple Ave., Chicago 29, Ill., telef. HE 4-2165 arba Jaunimo centre telef. PR 8-7227. Kursus praves K. F. Lietuvių Tautinių Šokių Instituto nariai tautinių šokių mokytojai L. Braždienė, I. Šilingienė ir Bruno G. Shotas. Kursus organizuoja LB Chicagos apygardos valdyba.

× **Dainavos** meno ansamblis jau pradėjo naują darbo sezoną ir aktyviai ruošiasi savo artimiausiam pastatymui, kuris įvyks 1960 m. sausio 24 d. Marijos Aukšt. Mokyklos salėje. Tą dieną bus parodytas muzikinis veikalas "Vestuvės", kuriam dainaviečiai rengiasi repetuodami du kartus savaitėje — antradienį ir ketvirtadienį vakarais. Repeticijos vyksta Hollywoodo svetainės patalpose, beskambančiose nuo dainininkų ir šokėjų garsų. Šiuo metu ansambliui vadovauja tokios sudėties valdyba: Vytas Radys — pirm., Pranas Kavaliauskas — vicepirm., Adelė Radvilavičiūtė — sekr., Algis Arvydas — iždin. Jonas Paštukas — narys. Spalio mėn. pabaigoje įvyks naujosios valdybos rinkimai.

× **Lietuvių Žurnalistų Sąjungos** Chicagos skyriaus rajoninio suvažiavimo metu buvo priminti ir jau iškeliavę amžinybėn lietuviai žurnalistai. Jų yra mirusių Lietuvoje, Sibire ir kitame laisvame pasaulyje. Juos prisiminta posėdžio salėje ir pagerbti tylos minute atsistojimu. Be to, už juos buvo atlaikytos pamaldos tėvų jėzuitų bažnyčioje. Pamaldas laikė red. tėvas J. Vaišnys, SJ.

× **Seselių Kazimieriečių** seniau išleistam giesmynėliui "Reikalingiausios Giesmės" buvo paruoštas vargonų akompaniamentas ir šiomis dienomis išėjo iš spaudos. Jame telpa virš 150 giesmių. Užsakymus galima siųsti adresu: Šv. Kazimiero Seserys, 2601 W. Marquette Road, Chicago 29, Ill., arba telefonu: PR 6-1324. Kaina $3.00. (Pr.)

× **Chicagos Lietuvių Taryba** spalio 7 d. posėdy Dariaus ir Girėno posto būstinėje, be kitų klausimų, svarbiausia aptarė spalio 18 d. šaukiamos metinės konferencijos reikalus. Priimta konferencijos dienotvarkė, numatyti pagrindiniai pranešėjai, išrinktos reikiamos komisijos.

Chicagos Lietuvių Tarybos konferencija įvyks spalio 18 d. Amerikos Legiono Dariaus ir Girėno posto salėje, 4416 So. Western Ave.

× **Kun. Vl. Mincevičius**, Italijos LB pirmininkas, dabar lankąsis JAV-bėse, prieš išvykdamas iš Chicagos, ateinantį penktadienį, spalio 16 d., 7:30 v. v. Jaunimo centre skaitys įdomią paskaitą apie Italijos lietuvių gyvenimą ir ateities problemas. Prelegentas mielai atsakys į patiektus klausimus. Paskaitą ruošia LB Chicagos valdyba.

Vakarienė kun. V. Mincevičiui pagerbti bus sekmadienį, spalio 18 d., 6 v. v. Jaunimo centre.

× **Šv. Kryžiaus** ligoninės gailestingosios seserys spalio 16—18 d. rengia bazarą 2700 West 69 St. Bus įvairiausių dovanų ir prieškalėdinių papuošalų. Bus specialus skyrius, kuriame bus užsienietiškų dovanų. Taip pat vyks ir programos vaikams ir suaugusiems. Bazaras bus atidarytas 7 v. v. penktadienį, 1 v. p. p., šeštadienį, gi sekmadienį 10 val. r. Uždaromas 10 val. vak.

× **Faustas Strolia**, vienas iš aktyviųjų jaunosios kartos muzikų, įsijungė į Dainavos meno ansamblį padėti ruošti muzikinį veikalą "Vestuvės", kuris pirmu kart bus parodytas Chicagos lietuviams 1960 m. sausio 24 d. Marijos Aukšt. Mokyklos salėje.

× **Lietuvių Tautinių Šokių Institutas** jau atrinko lietuvių tautinius šokius, kurie bus šokami antrojoj tautinių šokių šventėje. Su parinktaisiais šokiais bus supažindinti lietuvių tautinių šokių grupių vadovų kursų lankytojai.

× **Polė Rėklaitienė**, Chicagos gyventoja, šiuo metu atostogauja pas savo dukrą Vidą ir žentą Paulių Jurkus Woodhaven, N. Y.

KAS, KĄ IR KUR

— **Šakių Apskrities Klubas** šeštadienį, spalio 17 d., 7 v. v. Jono Budriko salėje, 1442 So. 49th Ct., Cicero, Ill., šaukia savo pirmąjį po vasaros atostogų susirinkimą. Visi nariai ir norintieji įsijungti į bendrą organizuotą zanavykų veiklą prašomi šiame susirinkime dalyvauti. Susirinkime bus pranešimas apie praėjusios gegužinės pasisekimą, apsvarstyti bėgamieji organizaciniai reikalai ir sudaromi planai ateities veiklai. Šio susirinkimo proga norintieji galės įsigyti savikaina "Nidos" Knygų Klubo Londone, Anglijoje, išleistas knygas. Po susirinkimo dalyviai bus pavaišinti kavute ir užkandžiais.

Klubo valdyba

— **LB Chicagos apygardos** spaudos ir informacijos komisijos posėdis šaukiamas trečiadienį, spalio 14 d., 7 v. v. Al Antanaičio bute, 2959 W. 43 St. Informacijos reikalu skambinti J. Vaičiūnui, WA 5-6979.

MIŠIŲ PASLAPTIS

Brangiausia ir maloniausia Dievui auka yra Šv. Mišios, mūsų Atpirkėjo Kančia ir Krauju nupelnytos. Ir mums katalikams jos privalo būt brangios. Mišių auka yra mūsų Tikėjimo širdis, Kat. Bažnyčios gyvybės versmė, Eucharistijos šaltinis, dvasinio gyvenimo pagrindas... Kad jas tikrai brangint ir vertint, reikia jas geriau pažint.

Tam padės Kun. J. Danieliaus nesenai "Draugo" atspausdinta liturginė studija "MIŠIŲ PASLAPTIS".

Kaina $2.00

Gaunama "DRAUGE" ir pas knygų platintojus

Monako princo žmona, buvusi aktorė Grace, lankosi Paryžiuje. Ją čia matome pozuojant su dukrele Caroline. (UPI)

CHARLES ZEKAS PATARIA TAUPYTI ŠIANDIEN

CHARLES ZEKAS

— Reikia pradėti taupyti šiandien, jei nori turėti pinigų rytoj, — Jūsų korespondentui pareiškė Charles Zekas, naujai išrinktas Lietuvių Apdraudų Taupymo Bendrovių Lygos prezidentas. — Spalio mėnuo Illinois valstybės gubernatoriaus yra paskelbtas taupymo mėnesiu visoje valstybėje. Šiuo reikalu gubernatorius išleido proklamaciją, aiškindamas žmonėms taupymo reikšmę.

Charles Zekas jau seniai dirba finansų srityje. Ilgus metus jis buvo realestatininkas, paskutinius du dešimtmečius jis sėkmingai vadovauja gerai biznį darančiai Brighton Savings taupymo bendrovei, 4071 Archer Ave., o spalio 5 dieną lietuvių taupymo bendrovių direktoriai, įvertindami teisingą jo būdą ir pavyzdingą finansų tvarkymą, išrinko visos taupymo bendrovių lygos prezidentu.

— Visa bėda, — pasakoja toliau p. Zekas, — kad daugelis žmonių pasiklausę apie reikalą taupyti, viską atideda rytojui, kitai dienai, kitai savaitei, o vėliau ir kitam mėnesiui. O kai ateina kitas mėnuo, tai ir vėl atideda kitai dienai. Toki "taupytojai" niekad nepradės taupyti ir niekad neturės pinigų.

— Bet jie gali turėti pinigų, kaip jų turi daugumas Amerikoje gyvenančių žmonių. Reikia tiktai pradėti taupyti šiandien. Nereikia atidėlioti. Kai tiktai atsiranda keli doleriai, tai tuojau reikia nunešti į taupymo įstaigą. Kišeniuje besinešiodamas pinigus mažai sutaupysi. Taupymo įstaigoje reikia atidaryti savo taupymo sąskaitą. Tai labai lengva padaryti. Chicagoje yra visa eilė lietuvių taupymo bendrovių. Visos jos tvarkingos, atsakomingų žmonių rankose. Kiekvienoje bendrovėje laikomi pinigai apdrausti iki $10,000. Apdrauda yra JAV valdžios specialiai sudarytos įstaigos, kuri prižiūri, kad santaupos būtų saugios, kad jos nebūtų kitiems tikslams naudojamos. Kišeniuje laikomas pinigas išeis, užpuolikai gali atimti, bet taupymo bendrovėje laikomi pinigai yra saugūs.

— Linksmiau gyventi, kai pradedi taupyti. Atsiranda visai kitokia savijauta, kai gauni taupymo knygelę. Jautiesi daug stipresnis, savarankiškesnis. Žinia, kad ateitis saugesnė. Esi toks, kaip ir daugumas turtingo šio krašto gyventojų. Jei patys nesirūpinsime, tai ja niekas nesirūpins. Be to, padėjus pinigus į taupymo bendrovę, pinigai patys auga. Visos lietuvių bendrovės jau dabar moka 3½% arba net po 4% dividendų. Niekad taupymo bendrovės nemokėjo tokių didelių dividendų. Tai reiškia, kad niekad anksčiau pinigai nenešė tokio didelio pelno, kaip dabar neša.

— Lietuvių Apdraustų Taup. B-vių Lygai būtų smagu, jei šį taupymo mėnesį taupymo bendrovėse būtų atidaryti daug naujų taupymo sąskaitų, o jau turimos sąskaitos papildytos naujomis santaupomis, — baigė pasikalbėjimą naujas Lygos prezidentas.

Charles Zekas gimė Lietuvoje, Rokiškio apskrityje, Žėkų kaime. Į Ameriką jis atvažiavo 1907 metais, vos 18 metus eidamas. Buvo našlaitis, ūkininko sūnus. Išvažiuodamas motinai buvo prižadėjęs grįžti namo ir padėti jai tvarkyti ūkį, bet iš Amerikos jis jau nevažiavo. Kurį laiką pagyvenęs New Yorke, p. Zekas atvažiavo į Chicagą. Lietuvoje jis buvo baigęs pradžios mokyklą, o Chicagoje tuojau pradėjo mokytis anglų kalbos, lankė vakarinius kursus, išmoko realestatininko amato. Jam patiko šis verslas, ir jau kelintas dešimtmetis jis juo verčiasi.

Brighton Savings bendrovėn Charles Zekas pirmas santaupas padėjo 1928 metais, o nuo 1939 metų jis yra šios bendrovės sekretorius. Kad jis perėmė šios bendrovės vadovybę, tai jos turtas siekė $180,000. Tuo tarpu šiandien, po 20 metų, bendrovė turi puikų savo namą didelio judėjimo gatvėje, o bendrovės turtas siekia pustrečio miliono dolerių.

Pats Zekas dar gerai atrodo, labai puikiai orientuojasi finansų srityje, seka visas naujoves ir pavyzdingai tvarko Brighton bendrovės reikalus. Šiais metais jam teks vadovauti organizacijai, prie kurios priklauso visos Illinois valstybės čarterius turinčios taupymo bendrovės. Šiame darbe visi linki sekmės naujai išrinktam prezidentui.

Bagočiausi proletarai

Chruščevas labai nekenčia darbininkų ir juos visais galimais būdais išnaudoja. Kada Amerikoj unijų vadai paklausė, kodėl taip darbininkai bėga iš Sovietų Sąjungos, Chruščevas pradėjo keiktis. Jis labiau mėgsta milijonierius. Milijonierių yra ir Sovietijoj, kur iš darbininkų prakaito susikrovė milijonus maršalas Budiony, Mikojanas ir politrukas rašyt. Ehrenburgas. Šie milijonieriai yra patys didžiausi, bet yra tokių milijonierių ir daugiau, kurie nepaprastai gerai gyvena valdžiai išnaudojant apie 85% visų sovietijos gyventojų.

CHICAGOS ŽINIOS

Meksikos prezidentas lankėsi Chicagoje

Vakar Chicagon buvo atvykęs Meksikos prezidentas A. L. Mateos su žmona, dukterimi ir kit. Prezidentas buvo svečias meksikiečių gyvenamame kvartale Chicagoje. Čia mažos mergaitės jį sutiko išbarstydamos 50,000 gardenijų žiedų. Gardenijos šiam reikalui buvo atvežtos iš Veracruz, Meksikoje. Ruiz Galindo daržininkystės. Prezidentas buvo sutiktas aerodrome 9 val. ryto. Priešpiečius valgė Morrison viešbuty ir 4 val. 15 min. atvyko į meksikiečių kvartalą prie Halsted ir Taylor gatvių.

Apiplėšė šeimą

Naktį iš sekmadienio į pirmadienį du banditai įsiveržė į Marcus Bernštein namus Glencoe priemiesty ir paėmė iš ten brangenybių, kailių ir kilnojamą televizijos aparatą. Plėšikai gyventojus prikėlė iš lovų, jų dukters Lindos 10 m. neišskiriant ir visus laikė miegamajame kambaryje. Plėšikai atėjo į namus apie 1 val. 30 min. Baigę plėšimą, jie liepė gyventojams neišeiti iš kambario 15 min. Telefono laidus jie buvo nutraukę. Po to Bernšteino žmona nuvažiavo į policiją pranešti apiplėšimo.

Chicagos muzėjus kasinėjo indijonų gyvenvietes

Chicagos muzejaus "Natural History" praėjusią vasarą turėjo mokslinę ekspediciją Arizonoje ir ten kasinėjo indijonų liekanas iš priešistorinių laikų. Ekspedicija atrado labai išsivysčiusios kultūros liekanų apie kurią iki šiol buvo nežinoma. Ekspedicijai vadovavo dr. P. S. Martin, antropologijos skyriaus vedėjas šiame muzejuje. Atrasta indijonų kultūra laikoma 3,500 metų senumo.

Adamowski — kandidatas į JAV senatą?

Kalbama, kad energingojo Chicagos valstybės gynėjo Adamowskio kandidatura bus statoma į JAV senatą. Tokiu būdu ateinančiuose rinkimuose demokratų senatorius Douglas turėtų jį savo oponentu. Valstybės gubernatorius Stratton galimas dalykas irgi prašys šiai vietai Adamowskio sutikimo. Sakoma, kad Nixonas, kuris greičiausiai bus respublikonų kandidatas į prezidentus, rems Adamowskio kandidatūrą į senatą.

Kolumbo paminėjimas

Užvakar prie Kolumbo paminklo Grant parke 467 m. Amerikos atradimo proga atvyko tūkstantinė eisena su vėliavomis ir orkestrais pagerbti Kolumbui. Ta proga majoras Daley ir sen. P. Douglas pasakė kalbas. Italų amerikiečių komitetas, kuris organizavo paradą, įteikė ta proga 500 dol. bonų Annai Fivizani, aukšt. mok. mokinei už geriausią rašinį tema "Ką man reiškia Amerikos atradimas?"

Buvo užsideges viešbutis

Pirmadienio naktį buvo užsidegęs Dorset viešbutis 4943 Sheridan Rd. Trys šimtai penkiasdešimt asmenų buvo prikelti iš lovų, tačiau susižeidimų nejvyko. Gaisininkai ugnį greitai sulaikė. Sakoma, kad gaisras prasidėjo kambary, kuriame gyveno viešbučio berniukas J. Seeley, 17 m. Jis prisipažino numetęs cigaretę į pelenines, šalia lovos. Matyt, kad cigaretės kibirštis bus patekusi į šalia buvusias popierines servetėles ir iš čia prasidėjo gaisras. Po apklausinėjimo Seeley buvo paleistas.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Kun. dr. Jonas Maknys** spalio 8 d. gavo telegramą iš Lietuvos, kad mirė jo tėvas Domininkas.

— **Kun. dr. Stasys Valiušaitis** perkeltas vikaro pareigoms į Šv. Blažiejaus parapiją, Brooklyn, N. Y.

— **Kun. Pov. Laurinaitis** perkeltas į Šv. Andriejaus parapiją, Columbus, Ohio.

— **Įdomi statistika.** Ligi šių metų spalio 5 d. Lietuvių beletristų antologiją angliškai "Selected Lithuanian Stories" užsisakė per St. Zobarską, 85-37 88 st., Woodhaven 21, N. Y. 158 asmenys. Profesijomis šį didžiulį leidinį užsisakusieji pasiskirsto įvairiai. Knygą užsisakė 22 daktarai, 19 kunigų, 13 rašytojų, 7 mokslininkai, 7 inžinieriai, 6 žurnalistai, 4 pedagogai, trys advokatai, 3 aktyvūs politiniai veikėjai, 3 diplomatai, 3 sportininkai, 2 statybos kontraktoriai, 1 muzikas, 1 agronomas, 1 biznierius. Neišaiškintų profesijų 63. Iš to bendro skaičiaus 142 prenumeratoriai tenka JAV lietuviams (tarp jų 1 amerikietis žydas), Kanadai — 15 ir Venezuelai — 1. Knygą prenumeratoriai gaus ligi gruodžio 15 d.

KANADOJ

— **Marytės ir Vaclovo Vaitkų** dukrelė spalio 11 d. buvo pakrikštyta Aušros ir Marijos vardais Šv. Prisikėlimo bažnyčioje Toronte. Krikšto tėvais buvo G. Breichmanienė iš Hamiltono, Ont., Ed. Walaitis iš Des Planes, Ill., V. Jakubickienė iš Princeton, Ont., ir K. Brūžas iš Chicagos, Ill. Malonios, lietuviškos krikštynų vaišės dalyvaujant apie 50 asmenų įvyko Vaitkų namuose. Dalyviai pagerbdami Vaitkų šeimą, o ypatingai Mariją Vaitkienę-Vaitkevičienę, kuri karo audros 1944 m. spalio mėn. buvo atskirta nuo šeimos ir liko paverg toje Lietuvoje, iš kurios ištrūko tik po 14-kos metų, t. y. 1958 m., sugiedojo Ilgiausių, laimingiausių metų. Vaišėse dalyvavo tėvas Placydas, Barisas, Šv. Prisikėlimo parap. klebonas ir daugelis kitų garbingų asmenų.

DIDŽ. BRITANIJOJE

— **Kun. Juozas Gutauskas**, Skotijos lietuvių dvasios vadas, mini 25 m. sukaktį, kaip darbuojasi Skotijos lietuvių tarpe.

Kun. Juozas Gutauskas atvyko į Skotiją 1934 m. rugsėjo mėn. pabaigoj. Jį sutiko Glasgovo stoty keletas lietuvių, tometo Šv. Kazimiero parapijos vadovų. Kun. Juozas Gutauskas nebuvo pirmasis dvasios vadas Skotijos išeivių lietuvių tarpe. Būrelio pasiryžėlių rūpesčiu ir kova sukurta parapija jau gyvavo daug metų. Be jos buvo ir veikė kitos draugijos, kaip "Blaivybės", "Švento Juozapo", "L. K. Moterų" ir kt. Kunigai, kaip J. Norbutas, J. Petrauskas, E. Vasiliauskas yra nuveikę daug darbo. Jaunas, pilnas pasiryžimų, kun. Juozas Gutauskas, palikęs gimtą kraštą, stojo į darbą ir gražiai darbuojasi jau 25 m.

SUOMIJOJE

— **Gen. T. Daukantą** paminėjo Helsingen Sanmat" laikraštis, įsidėdamas platų rašinį ryšium su jo 75 metų sukaktim. Pažymima jo veikla Suomijoje ir jo santykiai su Suomija. (E.)

Linksta katalikybėn

Anglikonų palinkimas į katalikybę Britanijoj didėja — rašo "The Church of England Newspaper" ryšium su pastoriaus Harris pašalinimu iš parapijos už laikymąsi katalikų apeigų. Jam ginti esąs sudarytas specialus komitetas, randąs paramos dvasininkų ir pasauliečių tarpe. Britanijoj veikianti The Church Union organizacija, kuri viešai remia katalikų apeigų įvedimą anglikonų dievnamiuose. Daug kur jų pamaldos jau vadinamos nebe "holy communion", o "Mass". Jų metu vartojamos žvakės, varpelis ir pan. Taipgi tikintieji raginami eiti išpažinties. Kai kurios Mišių dalys laikomos lotynų kalba. Laikraštis ragina šį palinkimą katalikybėn sustabdyti įsakant jo šalininkams arba laikytis anglikonų apeigų arba pereiti Katalikų Bažnyčion.

Išdidus poetas

Anglų poetas lordas Bironas nepaprastai mėgdavo pasididžiuoti. Jis didžiavosi savo genialumu, savo užimamąja vieta ir net savo ydomis. Tarp tų pasididžiavimų ypatingą vietą turėjo jo dailios rankos ir mokėjimas joti.

Kur moterys nebalsuoja

Moterys neturi balsavimo teisės Šveicarijoje, Lichteisteine, San Marino; pietų Amerikoje — Paragvajuje; Afrikoje — Jemene, Saudi Arabijoje, Jordane, Irake ir Libijoje.

Neseniai joms rinkimų teisė duota Haiti, Laos ir pietų Vietname.

LIETUVIŠKI ATVIRUKAI

Atvirukai yra nedidelio formato. kelių spalvų, pagaminti "silk screen" būdu. Yra sekantys rinkiniai:

Vardadienio	10	atvir.
Gimtadienio	10	"
Padėkos	10	"
Užuojautos	10	"
Vestuvių	10	"
Vestuvių sukaktuvių	10	"
Padėka už užuojautą	10	"
Motinos Dienos proga	10	"

"Draugas" gali išpildyti užsakymus tik pilniems pakeliams (po 10 štukų) augščiau išvardintų atvirukų. Šių atvirukų gamintojas dar yra paruošęs vieną rinkinį maišytą, sudarytą iš vardadienio, gimtadienio, padėkos, užuojautos, vestuvių ir vestuvių sukaktuvių — viso 10 atvirukų. Atvirukų kaina $1.00 už pakelį.

"DRAUGAS"

4545 West 63rd Street

Chicago 29, Ill.

KAS TIK TURI GERĄ SKONĮ, VISKĄ PERKA PAS LIEPONĮ!

Moderniškiausia lietuvių baldų prekyba Chicagoje

Prekės be brokų, kainos žemiausios Chicagoje, išsimokėjimai iki 3-jų metų. Europos ir Amerikos žymiausių firmų baldai, Televizijos, Šaldytuvai ir visa namams ir ofisams įrengti

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI — FURNITURE CENTER, INC.

Naujas adresas: 3207 So. Halsted St. VIctory 2-4226

Krautuvė atidara: Pirmad. ir ketvirtad. 9—9:30 val. Kitomis dienomis 9—6 val. Spalio (October) mėn. sekmad. uždaryta.